

Starostwo w Cieszymie.

L: 1102/95.

Dot: Wyborów do Sejmu
i Senatu.

Cieszyn, dnia 1 marca 1928.

Do

Pana Przewodniczącego Obwodowej
Komisji Wyborczej Nr.....

Śląski Urząd Wojewódzki Pocz. L:Pr-584/249 z dnia 28.
lutego 1928 r. zarządził, by PP. Przewodniczący Obwodowych Komisji
Wyborczych, zaraz po ukończeniu skrutynjum z 4 na 5 wgl. z 11-
na 12 r. r. podali telefonicznie do wiadomości Starostwu w Cie-
szynie wynik głosowania.

Wyniki głosowania winny być zebrane i podawane według
następującego szematu:

1) nazwa gminy, 2) Nr. obwołu głosowania, 3) ilość uprawnionych
do głosowania w danym obwodzie /gminie/, 4) ilość głosów odda-
nych, 5) ilość głosów, których ważność Komisja Obwodowa zakwest-
jonowała /art. 82 i 84 Ordyn. wyb./, 6) ilość głosów ostatecznie
przez Komisję Obwodową uznanych, 7) podział ważnie odda-
nych głosów na poszczególne listy według numerów, 8) uwaga:
zawierająca krótką, ujętą w jednym zdaniu informację o przebie-
gu głosowania z punktu widzenia porządku i bezpieczeństwa
publicznego.

O tak zawiadomiam w ślad za tut. pismem L: C-1102/95
z dnia 27 lutego 1928 r.

Dyrekcja Poczty i Telegrafów w Katowicach pismem z dnia
29 lutego 1928 r. L: 129, zawiadomiła tut. Starostwo, że w dniach
wyborów zaprowadziła służbę nocną we wszystkich urzędach i agen-
dach pocztowo-telegraficznych, znajdujących się na obszarze
Wojew. Śląskiego, czasami z dnia 4 na 5 i z 11 na 12 marca br.

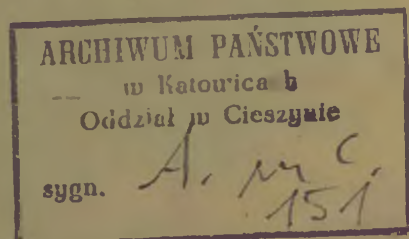
Generalny Komisarz Wyborczy zawiadomił Starostwo pismem
Nr. 1501/28 z dnia 4 28 lutego 1928 r., że istnieje na Śląsku
zwyczaj podlegający się podczas głosowania przy wyborach
kwaterami, czy też specjalnie zbudowanymi budkami, mającymi rze-
komo na celu ułatwienie wyborcy zachowanie tajności głosowa-
nia.

Ponieważ stosownie do przepisów art. 78 ord. wyb. glosco-
wanie odbywa się publicznie i w sposób ściśle w tym artykule
określony, przebieg na zasadzie art. 16 ord. wyb. zarządził Gene-
ralny Komisarz Wyborczy, zaniesienie tego zwyczaju, jako sprzecz-
nego z przepisami ordynacji wyborczej.

O powyższem zawiadamiam wszystkich Przewodniczących
Obwodowych Komisji Wyborczych, celem ściślego zastosowania
sie.

Starosta:

(Pr. Kisielek)

GENERALNY KOMISARZ WYBORCZY

WARSZAWA

Dnia 9 lutego 1928 roku

Nr. 1102/28

Okólnik Nr. 9.

Do

Panów Przewodniczących Obwodowych Komisji Wyborczych.

Celem ułatwienia Obwodowym Komisjom Wyborczym ważnej pracy, jaką w dniach głosowania (4 marca i 11 marca 1928 r.) spełnić mają, przypominam przepisy ordynacji wyborczej, normujące sposób przeprowadzenia głosowania.

Przygotowanie do sprawnego przeprowadzenia głosowania.

Z początkiem marca r. b. Przewodniczący Obw. Kom. Wyb. względnie jego zastępca winien:

1. wydać zarządzenie przygotowania lokalu i sprzętów, potrzebnych do głosowania (lokal, stół, krzesła, urna),
2. sprawdzić, czy posiada formularze, koperty, druki, papier do opakowania materiału z wynikami wyborów, papier i przybory do pisania,
3. zwołać posiedzenie pełnej Komisji (członków i zastępców) i zaznajomić ich — przez odczytanie niniejszej instrukcji — ze sposobem przeprowadzenia głosowania oraz obowiązkach, jakie na nich ciążyą. W szczególności należy ustalić, którzy z członków i zastępców i o jakiej godzinie mają się stawić w Komisji, a prócz tego jakie kary ich czekają w razie samowolnego uchylecia się od pracy (400 zł).

W obwodach wiejskich byłoby celowym stwierdzenie u naczelnika gminy względnie u sołtysa, czy wydany jest zakaz sprzedaży alkoholu od godz. 6 wiecz. dnia 3 marca i przez dzień 4 marca (przy wyborach senackich od godz. 6 wiecz. dnia 10 marca i przez dzień 11 marca r. b.).

Słusznem byłoby porozumieć się z temi samemi władzami odnośnie do wzmocnienia straży, potrzebnej do utrzymania porządku w dzień wyborów. (Możnaby użyć straży gminnej, straży ogniowej i t. p.)

Lokal, stół, urna (art. 69 ord. wyb.).

Głosowanie winno się odbywać w tym lokalu, który w afiszach wyborczych oznaczono. Stół winien stać na środku, by był widoczny ze wszystkich stron. Urna ma być tak duża, by pomieściła taką ilość kopert, ile jest wyborców, zapisanych w spisach, a zbudowana musi być tak, by bez otwierania nie można z niej wydobyć kart do głosowania. Egzemplarz ord. wyborczej ma leżeć na stole.

Komplet Obwodowej Komisji (art. 62 i 65 ord. wyb.).

Przez czas głosowania winni być obecni bez przerwy conajmniej przewodniczący i dwaj członkowie Komisji względnie ich zastępcy. Przewodniczący względnie zastępca przewodniczącego może w wypadku braku kompletu uzupełnić skład Komisji przez powołanie jednego lub dwóch osób piśmiennych z pośród obecnych wyborców (art. 62, ust. 2 ord. wyb.). Jednego z członków wyznacza się do prowadzenia protokołu. Przewodniczący i jego zastępca nie może równocześnie opuścić lokalu wyborczego (art. 62, ust. 4 ord. wyb.).

Pełnomocnik listy kandydatów, zgłoszonej w Okręgowej Komisji, może wyznaczyć jednego męża zaufania z pośród miejscowych wyborców (art. 63 ord. wyb.).

Uprawnieni do głosowania (art. 76 ord. wyb. i art. 7 noweli z 21 IX 1922).

Uprawniony do głosowania jest każdy, wpisany do spisu wyborców danego obwodu.

Jedynie na skutek przedłożenia wyroku Sądu Najwyższego można wykreślać lub wpisywać wyborców ze spisów (art. 76 ord. wyb.). Również należy dopuścić do głosowania osoby, wchodzące w skład Komisji, Komisarza Wyborczego, mężów zaufania, członków straży, o ile okażą zaświadczenie Przewodniczącego właściwej swojej Komisji Obwodowej, że są wpisani do spisu wyborców i że w tamtym obwodzie nie będą głosować. Zaświadczenie zatrzymać i dołączyć do protokołu (art. 7 noweli z 21 IX 1922).

Sprawdzenie czy urna jest próżna (art. 69, ust. 3).

Przed rozpoczęciem głosowania Komisja i mężowie zaufania winni się przekonać, czy urna jest próżna. Od tej chwili aż do ukończenia wyborów bezwarunkowo urny otwierać nie wolno (art. 69, ust. 3 ord. wyb.).

Głosowanie (art. 2, 70, 73).

Głosować wolno tylko osobiście (art. 2 ord. wyb.). Wyborcy ułomni mogą stawić się przed Komisją z osobą swego zaufania i posługiwać się nią (art. 73).

Głosowanie odbywa się publicznie.

Wyborca wymienia swe nazwisko i imię. Prowadzący protokół bada, czy w spisie wyborców wymieniony jest dany wyborca. Po stwierdzeniu faktu tego wyborca otrzymuje od przewodniczącego ostemplowaną kopertę, wkłada w nią kartę i oddaje przewodniczącemu, który, nie zaglądając do wnętrza koperty, sprawdza stempel i wyrzuca ją do urny.

Jednocześnie dwaj członkowie Komisji, którzy mają przed sobą spisy wyborców, znaczą obok nazwiska wyborcy, że oddał on swój głos. Koperty nie należy zaklejać ani też niszczyć, gdyż może być ona użyta przy wyborach do Senatu.

Karty do głosowania i koperty (art. 70, 71 i 74 ord. wyb.).

Karty do głosowania winny być koloru białego (art. 70 ord. wyb.). Odcienie koloru białego, gatunek papieru, umieszczenie w tekście kropki lub plamy, niedokładność druku, przeświecanie druku na drugą stronę kartki — jest bez znaczenia. Numer listy kandydatów może być wyrażony słowami lub cyframi, odbity mechanicznie lub pisany. Koperty mają być opatrzone pieczęcią urzędową Komisji Okręgowej, innych kopert nie należy przyjmować (art. 71, 74 ord. wyb.).

Każdy członek Komisji i każdy mąż zaufania może wystąpić z zarzutem co do tożsamości głosującego przed oddaniem głosu.

Przewodniczący za zgodą Komisji żądać może legitymacji wyborcy. Legitymacją dla wyborcy może być np. paszport, dokumenty wojskowe, karta na broń, legitymacja kasy chorych, wyciąg z ksiąg stałej ludności i t. p. dowody, które Komisja uzna za wystarczające.

Przerwa w głosowaniu (art. 76 i 77 ord. wyb.).

Głosowanie przerwać można jedynie z powodu wydarzeń siły wyższej (pożar, powódź, zaburzenia długotrwałe, nie dające się opanować i t. p.) (art. 77). W razie przerwy głosowania należy akta i urnę opieczetować jakkolwiek pieczęcią i oddać przewodniczącemu do przechowania pod osobistą jego odpowiedzialnością. Po podjęciu nanowo głosowania stwierdzić należy protokolarnie całość pieczęci.

Utrzymanie porządku, agitacja, straż (art. 65, 66, 67 i 68 ord. wyb.).

Osoby zakłócające spokój, agitujące, może Przewodniczący usunąć ze sali z zakazem powrotu, nie pozbawiając ich prawa głosowania; męża zaufania wydalić można po upomnieniu i zapisaniu do protokołu (art. 65). W lokalu, budynku i w promieniu 100 metrów od Obwod. Komisji Wyborczej nie wolno w jakikolwiek sposób agitować (art. 66).

Należy zabezpieczyć dostęp wyborcom do lokalu (art. 67 ord. wyb.).

Dla wykonania zarządzeń przewodniczącego, zmierzających do utrzymania bezpieczeństwa i porządku, władze administracyjne dają straż.

Prawa mężów zaufania (art. 63, 69, 75, 80, 82, 86 ord. wyb.).

Mąż zaufania ma prawo:

1. wstępu do lokalu (art. 63 ord. wyb.),
2. zasiadania przy stole komisyjnym i przekonania się, czy urna jest próżna w chwili rozpoczęcia głosowania (art. 69 ord. wyb.),
3. podnoszenia zarzutów przeciw tożsamości wyborcy (art. 75 ord. wyb.),
4. obecności przy ustalaniu wyników głosowania (art. 80, 82 ord. wyb.),
5. podpisania protokołu i składania oświadczeń (art. 86 ord. wyb.).

Zamknięcie lokalu (art. 72 i 79 ord. wyb.).

O godz. 21 lokal winien być zamknięty, a głosują jeszcze ci, którzy przed uderzeniem godz. 21 weszli do lokalu wyborczego. (Pod lokalem wyborczym należy rozumieć nie tylko ten pokój, w którym odbywa się głosowanie, ale też inne lokale, nie wyłączając kurytarzy i sieni, o ile one są przeznaczone dla wyborców, oczekujących na złożenie głosu.)

Otwarcie urny (art. 80 i 81 ord. wyb.).

Otwarcie urny następuje zaraz po zamknięciu lokalu. Otwiera Przewodniczący w obecności Komisji i mężów zaufania względnie ich zastępców. Jednocześnie ustala się ze spisów ilość wyborców, którzy głosowali. Gdy ilość ta nie zgadza się z ilością kopert, wyjętych z urny, należy to zaznaczyć w protokole i wyjaśnić przyczyny (art. 80 i 81 ord. wyb.).

Obliczanie głosów, oddanych na poszczególne listy kandydatów (art. 82 ord. wyb.).

Jeden z członków wyjmując kopertę każdą z osobna, wyciąga z niej kartkę, a obejrzawszy ją, oddaje Przewodniczącemu. Przewodniczący odczytuje głośno treść kartki a po okazaniu jej mężom zaufania oddaje innemu członkowi Komisji do sprawdzenia i przechowania. Podczas tego dwaj członkowie Komisji czynią odpowiednie zapiski na formularzach obliczeniowych. Wpisywać należy tylko głosy ważne. (Sposób dokonywania zapisków jest szczegółowo podany w uwadze na każdej karcie obliczeniowej.)

Po ukończeniu zapisków na kartach obliczeniowych należy obliczyć liczby **ważnie** złożonych kart głosowania i **sprawdzić**, czy liczba ta zgadza się z zapiskami, czynionymi przez obojga członków na kartach obliczeniowych.

W wypadku stwierdzenia niezgodności pod tym względem należy bezwarunkowo ustalić przyczynę tego i ostatecznie ustalić liczbę głosów ogólną, oraz liczbę głosów, oddanych na **poszczególne listy**.

Nieważne karty (art. 83, 84 i 85 ord. wyb.).

Artykuł 83 ord. wyb. wymienia szczegółowo, które karty uznać należy za nieważne. Według tego artykułu

I. Nieważne są: 1. karty do głosowania, włożone do koperty, urzędowo nieostemplowanej lub też do koperty, oznaczonej znakiem odróżniającym, 2. karty do głosowania puste, 3. karty do głosowania, wypełnione niezgodnie z przepisem art. 70, tudzież karty koloru oczywiście innego niż białe, 4. karty do głosowania, znalezione w kopercie w liczbie większej niż jedna, o ile nie opiewają na jeden i ten sam numer, gdyż wówczas liczą się za jedną, 5. karty do głosowania, nie opiewające na jedną z ważnie zgłoszonych okręgowych list kandydatów.

II. W wypadku wszakże, wymienionym pod liczbą 4, jeżeli wszystkie karty opiewają na jeden i ten sam numer, liczą się one za jedną, a jednobrzmiące duplikaty przewodniczący niezwłocznie zniszczy, o czym zaznacza się w protokole komisji.

Karty do głosowania, o których ważności decydowała Komisja, należy oznaczyć na odwrotnej stronie numerami porządkowymi, osobno zapakować, opieczętować i dołączyć do protokołu. Koperty dołączyć wtedy, gdy była wadliwa i z tego powodu unieważniono kartę głosowania. Powody uznania karty za ważną lub nieważną oznaczyć w protokole (art. 84 ord. wyb.). Pozostałe karty oddzielnie zapakować i opatrzyć pakiet napisem „Karty głosowania Obwodu Wyborczego N..... w .....“ (art. 85).

Protokół aktu głosowania (art. 86).

Protokół aktu głosowania i wszystkich czynności obliczeniowych sporządza się przez wypełnienie odnośnych rubryk na formularzu „protokołu głosowania“.

Ze szczególną dokładnością mają być wypełnione zwłaszcza rubryki, dotyczące liczby głosów, złożonych na poszczególne listy kandydatów.

Do protokołu tego mają być dołączone:

1. wypełnione karty obliczeniowe,
2. karty do głosowania, o których ważności rozstrzygała Komisja,
3. pozostałe karty do głosowania, oddzielnie zapakowane,
4. oddzielny protokół czynności Obwodowej Komisji Wyborczej.

Również dołączyć należy do protokołu upoważnienie do głosowania z innego obwodu, wyroki Sądu Najwyższego, (art. 76 ord. wyb.) i oświadczenia przeciwko treści protokołu — o ile takie wypadki zajdą.

Protokół głosowania podpisują wszyscy obecni członkowie Komisji i mężowie zaufania.

Pouczenia ogólne.

Wybory do Senatu odbędą się dnia 11 marca r. b., przebieg prac taki sam, jak przy wyborach sejmowych. Okręgowe Komisje Wyborcze podadzą do wiadomości Obwodowych Komisji Wyborczych nazwiska pełnomocników list okręgowych (sejmowych i senackich), Obwodowe Komisje Wyborcze muszą bowiem stwierdzić, czy upoważnienie męża zaufania pochodzi od właściwego pełnomocnika.

5

17 I 1928

Sposób przekazania wyników wyborów Panowie Przewodniczący Okręgowych Komisji Wyborczych wzgl. Panowie Komisarze Wyborczy podadzą do wiadomości Panom Przewodniczącym Obwodowych Komisji Wyborczych.

Poza powyższemi wyjaśnieniami w wypadkach wątpliwych należy zwracać się do tekstu ordynacji wyborczej a w szczególności do rozdziału IX oraz X, traktującego o głosowaniu i ustaleniu wyników głosowania w obwodach (art. 62—86).

St. Car m. p.
Generalny Komisarz Wyborczy.

**Przewodniczący Okręgowej Komisji
Wyborczej Nr. 40**

w Cieszynie, dnia 17 lutego 1928 r.
L. 1436.

Obwodowej Komisji Wyborczej Nr. ....

w gminie .....

powiat .....

podaję do wiadomości i użytku przy wyborach do Sejmu i Senatu powyższy okólnik Generalnego Komisarza Wyborczego.

Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej Nr. 40:

Dr. Lubomęski.

6

Przewodniczący Okręgowej Komisji
Wyborczej № 59

gmina: Cieszyń

~~powiat: Rybnik~~ powiat: Białogóra

Przesyłam

- 1) 4. egzemplarze afisza wyborczego, podającego do publicznej wiadomości numery i nazwy wariantów zgłoszonych list kandydatów na posłów do Sejmu Rzeczypospolitej w okręgu wyborczym № 40 Cieszyń, Białosko miasto i powiat, Rybnik i Białogóra, nazwiska kandydatów oraz te państwowe listy kandydatów, do których postawione w okręgu wyborczym № 40 listy zgłoszone swe przyłączenie;
- 2) tabelaryczny wykaz list kandydatów na posłów do Sejmu z okręgu wyborczego № 40, obejmujący także imiona, nazwiska i adresy pełnomocników list oraz ich zastępców;
- 3) 17.40... sztuka kopert do użyciu przy głosowaniu;
- 4) extery egzemplarze karty obliczeniowej / art. 82 ust. 2 i 3 ord. wyb. do Sejmu 38, 39 i 40 rozp. wyk. Min. spraw Wewn. z 18/3. 1922 r. Dz. U. № 56 poz. 595 /
- 5) 3.4. egzemplarz dodatkowej karty obliczeniowej / 39 rozp. wyk. Min. spraw Wewn. z 18/3. 1922 r. Dz. U. № 56 poz. 595 /
- 6) extery egzemplarze protokołu głosowania / art. 86 ord. wyb. do Sejmu i 3 12 rozp. wyk. Min. spraw Wewn. z 18/3. 1922 r. № 66 poz. 595 /
- 7) extery egzemplarze protokołu czynności Obw. Kom. Wyb. / 3 85 ord. wyb. do Sejmu i 3 12 rozp. wyk. Min. spraw Wewn. z 18/3. 1922 r. Dz. U. № 66 poz. 595 /
dodając następujące pouczenie:

ad 1) wszystkie egzemplarze afisza wyborczego należy natychmiast rozplakować w obszarze obwodu głosowania, oraz baczyć o ich utrzymywanie do końca procedury wyborczej. Opóźnienie rozplakowania afisza może skutkować zwróceniem do naczelnika gminy.

ad 2) Pełnomocnicy względnie zastępcy pełnomocników poszczególnych wariantów zgłoszonych list kandydatów w okręgu wyborczym № 40 mają prawo zgłosić dla każdej Okręgowej Komisji Wyborczej po jednym mężu zaufania. Mężem zaufania może być tylko miejscowy wyborca / art. 83 ord. wyb. do Sejmu.

W każdej Obw. Komisji Wyb. może być tylko tyle mężów zaufania ile jest wariantów zgłoszonych list kandydatów.

Zakres działania mężów zaufania określają wyrażające przepisy art. 63, 69 ust. 1 i 3, 75 ust. 1, 82 ust. 2, 86 ust. 3 i 4 ord. wyb. do Sejmu.

ad 3) Pozorne rozprawy. wzmne być może przyglądając się do Symonii
Senatus

W uronieniu głosowania przy wyborach do Sejmu do prelokalizacji
sowania należy dotrzeć iżeko koperty wadliwie (art 84 ord wps do Sejmu
Rzecz. kopert należy doładnie obliczyć, starannie pod zastawieniem
chować do dnia 1. marca 1938 r. i użyć je przy głosowaniu do Senatu.

na 4). Porębia ant. 18 Dł. użeb. do 79 mm. wachanie, bydlowj cielek krowie Romizji
podczas odryglowania przez Porębiania z czego broni twardo głoso. rami
kórnoscioń zapinawali na drzew formula wach obliczenia ych głosy
partle na poszczególnie listy.

Spis treści wyprzedzenia kart obliczeniowych, okresu opracowania
zawieszenia wgl. Arch. Państw. Wied. n. 2/13/8. 1912. D. 4. 73-66. now. 595
38 i 9, a na każdej karcie obliczeniowej znajduje się sześć wyprzed-
nia i sumki z całości poszczególnych rubryk.

Jeżeli w pewnym obszarze głosowania padną głosy na więcej niż
6 list kandydatów należy

do zapisywania głów po 250, 500, 750 itd. kartych na pierwszych 6 listach
kalendarzów w kolejarci afisz wycenzonego w 1/2 dwon drugich (I: II),
czwartych (II) domu miastych (II) tygodniowych kart obliczeniowych, a dla
list dających w kolejarci afisz wycenzonego w 1/2 domu dwonich (I: III) domu
miastych (I) domu siódmych (II) i t. d. dodatkowych kart obliczeniowych.

16. 6) 7) D. Pouzbozach do Lejnu, na který opovzdruží prošetř. g. 1800. 1801.

z protokołów czynności Obwodowej Komisji Wyborczej Starostwa było por.
także w tym zakresie wyżej określonych członków Komisji Obwodowej
oraz na kwotę 500 zł.

Do protokołu głosowania przy wyborach do Sejmu należy dołączyć
w określonym opatrzonym osobnym formularzu wadliwym, a także listy do-
głosowania, których wzorowic Komisja zdecydowała, a także jest to
spisów wybranych w art. 84 i 85 ord. wyb. do Sejmu, ewentualnie także nia-
dremie członków Komisji lub na jego zarządzenie, których można
art. 86 ust. 4 ord. wyb. do Sejmu.

Wskazuje się taki sam sposób należy sporządzić po wyborach do
Senatu protokoły głosowania i protokoły czynności Obwodowej Komisji Wyborczej.

Do wyborach do Sejmu protokoły czynności Obwodowej Komisji Wybor-
czej, protokoły głosowania oraz z wyżej wymienionych załączników należy
złożyć w wyborach wybranych przez głosowanie i kandydatury w tym do-
głosowania należy starannie opatrzyć, opatrzyć a nie przez
osobny wzorowic te akta wyborcze albo Formularzy i w tym do-
Wyborczej notować odnieść do właściwego Starostwa, albo przesłać je tam
przez jednego z urzędników postanowienia. Przepisy w aktach wyborczych
względną niebezpieczeństwo opóźnienia lub zaniechania przesyłki
przez pocztę.

Wchodzenie głosów przy wyborach do Senatu należy, w tym
zgodności Obw. Kom. Wyb. protokoły głosowania do Senatu oraz do
wyżej wymienionych załączników, który należy do głosowania
przy wyborach do Senatu i obu egzemplarze spisać wyborców do
Senatu, i przy wyborach do Senatu, starannie opatrzyć, opatrzyć
osobny wzorowic, pocztą natychmiast wnieść te akta wyborcze albo przez
przewodniczącego Obw. Komisji Wyb. odnieść do właściwego
Starostwa, albo przesłać je tam przez jednego z urzędników postanowienia.
Przesyłanie aktów wyborczych pocztą jest wykluczone.

Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyb. Nr. 40.

[Podpis]

Uwaga:

- 1) Formularze na charakterystyki kart opiewanych i protokoły określone w tym do-
dopisaniu przy wyborach do Sejmu i do Senatu.
- 2) Dołączone potwierdzenie w tym w podpisach Przewodniczący Obw. Komisji Wyb.
i natychmiast, przesyłać Okręg. Komisji Wyb. Nr. 40 w Cieszyńcu.

Ogłoszenie.

W myśl art. 43. ustęp. 1. ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu podaje się niniejszem do powszechnej wiadomości, że ostatnio zatwierdzone

spisy wyborców do Sejmu i Senatu

wyłożone będą do publicznego przeglądu przez dni 5, t. j. od 9. lutego 1928 do 13. lutego 1928 w lokalach Komisji Obwodowych codziennie podczas godzin urzędowych, t. j.

od godz. 9. do 12. przed południem i od godz. 14. do 17. po południu.

Cieszyn, dnia 7. lutego 1928.

Obwodowe Komisje Wyborcze.

Do

Pana Przewodniczącego Obwodowej Komisji Wyborczej Nr 59

w gminie Pieniny - Prykopa - Błogocice

Przypominam Panu, że wedle Ordynacji Wyborczej do Sejmu oraz kalendariusza wyborczego, ogłoszonego w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej Nr 107 z r. 1927 :

1/ ostateczny termin wnoszenia reklamacji do Obwodowej Komisji Wyborczej przeciwko pominięciu w spisie wyborców do Sejmu i Senatu jako też reklamacji z powodu wpisania do tych spisów kogokolwiek nieuprawnionego odczytuje się z dnia 16 stycznia 1928 r.

2/ ostateczny termin zgłaszania sprzeciwów przeciwko reklamacji o wykreślenie kogokolwiek ze spisu wyborców do Sejmu i Senatu upływa z dniem 22 stycznia 1928 r.

3/ Obwodowa Komisja Wyborcza winna najpóźniej w dniu 26 stycznia 1928 r. przedłożyć Okręgowej Komisji Wyborczej Nr 46 w Cieszyńsku sprostowanie i uzupełnione dwa egzemplarze spisu wyborców do Senatu i dwa egzemplarze spisu wyborców do Sejmu wraz z aktami wniesionych reklamacji i sprzeciwów oraz zażaleń przeciwko decyzjom Obwodowej Komisji Wyborczej.

W każdym egzemplarzu przedkładanych spisów wyborców należy umieścić :
a/ pod ostatnim nazwiskiem wyborcy, a w razie sporządzenia dodatkowego spisu pod ostatnim nazwiskiem wyborcy wpisanego do dodatkowego spisu, napis stwierdzający ile ostatecznie spis obejmuje nazwisk wyborców, zważywszy uwzględnione reklamacje z powodu pominięcia lub z powodu wpisania nieuprawnionych,

b/ potwierdzenie, że spisy były wyłożone do publicznego przejrzenia przez okres czasu i w terminie, które określa art. 36 ord. wyb. do Sejmu.

4/ Obwodowe Komisje Wyborcze mimo odesłania do Okręgowej Komisji Wyborczej spisu wyborców mają obowiązek do dnia 26 stycznia 1928 r. przyjmować sprzeciwy przeciwko wykreśleniu ze spisu wyborców i niezwłocznie dodatkowo przesyłać te sprzeciwy do Okręg. Komisji Wyb. Nr 46 w Cieszyńsku.

Cieszyńsk, dnia 9 stycznia 1928 r.

Przewodniczący
Okręgowej Komisji
Wyborczej Nr 46

Przewodniczący Okręgowej Komisji
Wyborczej Nr 46

Dr Luboński m.p.

Inst. Pieniny

Ogłoszenie.

W myśl art. 34. ³²ustęp. 3. ordynacji wyborczej do Sejmu i ^{Flaszkowa}Senatu podaje się niniejszem do powszechnej wiadomości, że

spisy wyborców do Sejmu i ^{Flaszkowa}Senatu

wyłożone będą do przejrzania wyborców przez dni ^{7. kwietnia 1930 do 14. kwietnia włącznie} 14, t. j. od 2. stycznia 1928 do 15. stycznia 1928 w lokalach Komisji Obwodowych codziennie podczas ^{wyborczej - Ratusz Piłsudskiego dawniej 10} godzin urzędowych, t. j.

od godz. 9. do 12. przed południem i od godz. ⁴14. do ⁸17. ^{wieczorem}po południu.

Reklamacje przeciw wyłożonym listom wyborczym należy wnosić do Komisji Obwodowych najpóźniej do 16. stycznia 1928. (Art. 35. ust. 4.)

Cieszyn, dnia 1. stycznia 1928.

^{5. kwietnia 1930}Obwodowe Komisje wyborcze.

Ogłoszenie.

12

W myśl art. 34. ustęp. 3. ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu podaje się niniejszem do powszechnej wiadomości, że

spisy wyborców do Sejmu i Senatu

wyłożone będą do przejrzania wyborców przez dni 14, t. j. od 2. stycznia 1928 do 15. stycznia 1928 w lokalach Komisji Obwodowych codziennie podczas godzin urzędowych, t. j.

**od godz. 9. do 12. przed południem i od godz.
14. do 17. po południu.**

Reklamacje przeciw wyłożonym listom wyborczym należy wnosić do Komisji Obwodowych najpóźniej do 16. stycznia 1928. (Art. 35. ust. 4.)

Cieszyn, dnia 1. stycznia 1928.

Obwodowe Komisje wyborcze.

Cieszyn, dnia 24 grudnia 1927 r.

13

Do

Pana

Jana Gibca, sekretarza Kas Raif.

w *Cieszynie, Głęboka Błogoscka 30.*

Okręgowa Komisja Wyborcza Nr 40 na I posiedzeniu zamianowała Pana przewodniczącym Obwodowej Komisji Wyborczej Nr *58* w gminie *Cieszyn* w powiecie *Cieszyńskim* przy wyborach do Sejmu i Senatu.

O tem zawiadamiam Pana.

Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej Nr 40:

Dr. Zdzisław Lubomęski

14

94

Protokol Komisji
obwodowej. M. 57. —

A

Protokół

16

a przewodniczącego Komitetu wyborów
4-57, odbytego w siedzibie, 15 stycznia 1928.

Na porządku dziennym rozpatrywanie
wniesionych pism i pism brakuje
wyborców do Sejmu i Senatu.

Tężyło

L.	Imię i nazwisko	Wzrost	Profesja	Miejsce	L.d.	Sejm	Senat
1	Garochi Józef	24	akad.rol.	Sejmowa	2	1	—
2	Leutche Adolf	52	meretk	Głęboka	1	1	1
3	" Olga	44	rona	"	1	1	1
4	Linck Anna	59	pracownia	Wierzbica	24	1	1
5	Sym Antoni	Żmudź	zamie	Zambrów	3	1	1
6	" Julia	Żmudź	zamie	"	3	1	1
7	Chlebik Alojzy	27	Kolejarz	Wierzbica	16	1	—
8	Krak Rudolf	22	slusarz	Plac Dominikański	1	1	—
9	Krakówna Emilja	26	Krawczyni	" "	1	1	—
10	Hilke Oskar	52	kupiec	Głęboka	49	1	1
11	" Jadwiga	33	rona	"	49	1	1
12a	Winopal Józef	46	robotnik	Stary Targ	11	1	1
12b	Winopal Maria	33	rona	"	11	1	1
13	Mackiewicz Henryk	21	akad.rol.	Głęboka	25	1	—
14	Boduszewski Antoni	21	" "	Rynek	11	1	—
15	Lawrynowicz Zygmunt	29	" "	Rynek	20	1	—
16	Polanski Władysław	21	" "	Stebna	18	1	—
17	Fajowa Zuzanna	42	sewniczka	Sejmowa	8	1	1
18	Pręgowski Józef	28	robotnik	Głęboka	25	1	—

17							
L. b.	Imię i nazw.	Wiek	Zawód	Miejsce	Ld.	Sejm	Senat
19	Kisiele Anna	43	prawnik	Ławka	14	1✓	1✓
20	Chmielewski Jan	31	ogrodnik	Ławka	3	1✓	1✓
21	" Ewa	32	żona	"	3	1✓	1✓
22	Wiater Zofia	31	żona podpułk.	Sejmowa	6	1✓	—
23	Bogusław ^{Marcin} ~~Adrian~~	22	akad. rol.	Rynek	20	1✓	—
24	^{Brochere} ~~Miron~~ Lech	22	"	Głęboka	23	1✓	—
25	Ferfecka ^{Marjanna}	22	szwaczka	"	49	1✓	—
26	Andlauer Jęży	22	akad. rol.	Stary Targ	5	1✓	—
27	^{5-minial} ~~u.~~ ^{Krótk} ~~u.~~ ^{Symon} ~~u.~~ ^{Antoni} ~~u.~~ ^{Antonia} ~~u.~~			^{Sejmowa} ~~u.~~ ^{narw.} ~~u.~~	1	—	—
28	^{rekte} ~~u.~~ ^{Antoni} ~~u.~~ ^{Antonia} ~~u.~~			^{Sejmowa} ~~u.~~ ^{narw.} ~~u.~~	17	✓	✓
29	Wojnar ^{Marya}	25	żona handl.	Remyasz	3	1✓	—
30	Sikora Paweł	30	inżynier	Zamek	3	1✓	1✓
31	Porębski Jan	22	akad. rol.	Mianice	12	1✓	—
32	^{rekte} ~~u.~~ ^{Antoni} ~~u.~~ ^{Antonia} ~~u.~~			^{Sejmowa} ~~u.~~ ^{narw.} ~~u.~~	39	✓	✓
33	Świeżewski Feliks	22	akad. rol.	Głęboka	15	1✓	—
34	Łos Stanisław	21	"	Stary Targ	5	1✓	—
35	Łamowski Włodzisław	22	akad. rol.	Sejmowa	2✓	1✓	—
36	Jakówna Stefania	23	"	Głęboka	25✓	1✓	—
37	Dembiński Michał	23	"	Rynek	20	1✓	—
38	Jagoraiński ^{Artur}	21	"	Stary Targ	5	1✓	—
39	Kalowski Henryk	21	"	Głęboka	15✓	1✓	—
40	Skowronski ^{Włodzisław}	22	"	Rynek	20	1✓	—

41	Salonna ^{Marya}	23	stwierca	Głęboka	23	Sejm	Senat	18
42	Liebermann Arnel	28	uned. poryv.	"	49	1✓	—	
43	Knywał ^{Jozef}	32	seura	Stary Targ	4		1✓	^{ekslauzy} do senatu
44	Knywał Maryja	36	rona	"	4		1✓	
45	Dulawa ^{Alozyja}	37	nawer.	Mowg murodo	17	1✓	1✓	
46	Walerjan Słotykowski	30	unedrukt	Plac Teatralky Sejmowa	7	1✓	1✓	
47	Adam Jäger	23	unedrukt karkin		9	1✓	—	
48	Henci Zaduniga	21	neruica	Głęboka	15	1✓	—	

Protokół

z posiedzenia Komisji obwodowej Nr. 58. dnia 16. stycznia 1928.

Obecni: Jan Gibiec, przewodniczący
 Zdzisław Art, członek
 Jakób Reichmann "
 Józef Halama, zast. członka

4) Uchwalono przeczytać w listach następujące poprawki:

Nr. rekl. 71. Jaworszyn Franciszka i. Brauna 10. na W. Brauna 9.

72. Kay Franc. W. Brauna 2. " Mayer

73. Kay Ewa " " "

74. Kay Walerja " " "

75. Kay Emilia " " "

78. Wyborcy do Senatu Nr. 905. 912 Siemk. 12. " Siemkiewicza 10.

79. Makowski Stanisław Bielska 14. " Makowski

81. Krämer Zygpr. Stalmacha 6. " Stalmacha 18.

96. Wąława Wiktoria Górna 7. " Wąłanówna

99. Skurzak Stanisław Górna 7. " Górna 9.

Aguisoka " "

3. Uchwalono wpisać do listy

Nr. rekl.	Imię i nazwisko	Adres	Lat	Sygn.			Senatu
				Sm	i	St.	
13	Pytel Anna	ul. Bielska 59	71	Sm	i	St.	
65	Mazurówna Anna	Stalm 32	27	Sm		—	
67	Holcynski Wacław	Bielska 32.	22	Sm		—	
68	Macyjowska Antonina	Siemk. 10.	22	Sm		—	
69	Smendowa Maryja	Coszarz	27	Sm		—	
70	Pulcerowa Anna	"	31	Sm	i	St.	
76	Supel Józef	Kraszew.	29	Sm		—	
77	Siemkiewicz Ignacy	Kraszew.	23	Sm		—	
83	Przywiecerski Henryk	Siemk. 10.	25	Sm		—	
84	Jabłowski Stanisł.	Stalm. 6.	24	Sm		—	
85	Staciszewski Lucjan	Stalm. 6	22	Sm		—	

Nr. Rekl.	86.	Żaleska Maryja Bieloka 5.	lat 25.	Sm	~
87.	Żaleski Stefan	" "	" 21	Sm	~
88.	Gaszczyk Zofia	" 10.	" 23	Sm	—
92.	Marcinek Stanisław Błog.	12.	" 22	Sm.	—
93.	Brzwinowski Jan	" "	" 23	Sm.	—
94.	Bura Regina Górna	6.	" 26	Sm	—
95.	Behm Oskar	" 6.	" 36	Sm i St.	
96.	Kwaśnowska	" 8.	" 34		St.
97.	Borucki Stefan	" 9.	" 22	Sm.	
98.	Sawczyk Ferdyn.	" 9.	" 24	Sm.	
101.	Bargiel Anna	" 20.	" 22	Sm.	
102.	Sperling Euzanna	" 21.	" 54	Sm. i St.	
104.	Haratek Jan	" 24.	" 28	Sm.	—
105.	Haratek Berta	" "	" 31	Sm. i St.	
113.	Grabek Maryja Kählera	2.	" 55	Sm. i St.	
116.	Głajc Franciszek	" 2	" 22	Sm.	—
117.	Wilhelm Póla	" 8	" 24	Sm.	—
120.	Paszkunda Emilia Koszary		" 33	Sm.	—
	(mieszka od listop. 1926)		" 27	Sm.	
122.	Marcinek Helena Koszary		" 21	Sm.	
123.	Michalek Rozalia	"			

C./ Skazujące deklaracje a wpisanie do list podatników odnowienie:

Nr. Rekl.	81.	Kłemiński Jan	Siemk. 4.	nie ma lat 21
	89.	Śmiegiński Rudolf	Biel. 14.	przynależny do Brd.
	90.	" Anna	" "	" " "
	91.	Szamek Jan	" 13	nie ma lat 21 i nie ma
	100.	Gudraczka Paweł	Górna 19.	przynal. do bractwa.
	103.	Woszkorda Gerda	" 24.	nie ma 21 lat
	106.	Bulowa Helena	" 26	przynal. do bractwa.
	107.	Kulig Emilia	" 30	" " "

Protokół

z posiedzenia Komisji obwodowej Nr. 58. dnia 15. stycznia 1928.

Obecni: Jan Gilicz przewodniczący
 Zdzisław Riel członek
 Karol Pumperla "
 Jakób Reichmann "

A) Uchwałom poczynić następujące poprawki:

Nr. rekl.	6.	Podchorzka Anna Górna 5.	na	Podchorzka
	9.	Kabaty Paweł Pl. Kościelny	"	Kabaty
	16.	Siakowski Rudr. Pl. Kościelny 5	"	Siakowski
	21.	Glągo Stan. Stalmacha 6.	"	Gląger
	22.	Burek Anna W. Brama 9.	"	W. Brama 10.
	23.	Trcinowski Crest. Kahlera 4	"	Trcinowski
	24.	Zalejska Stan. Błagocka 4.	"	Zalejska
	34.	Kapsia Maria Górna 10.	"	Agneszka
	36.	Skrrat Feliks, Siemk. 5.	"	Skrrat
	38.	Łopaska Magda Pl. Pau.	"	Marta
	43.	Rozryński Leana 9.	"	Rozryniałski
	47.	Serepaniska Jadw. Draz. 77.	"	Simnowa Jadw.
	49.	Cosaszewska Emilia Koszary	"	Cosaszewska
	50.	Przyman Wiktor "	"	Wiktoria
	51.	Łwojciński Tad. Miarki 4.	"	Łwojdriniński
	52.	Łwojcińska Stan. " "	"	Łwojdrinińska
	54.	Komendaria Helena Koszary	"	Komendaria
	56.	Oratkowa Barb. "	"	Oratkowa
	57.	Łupczyńska Maria "	"	Łupczyńska
	59.	(Różycki Bogd. Stalm. 6.	"	Różycki
	62.	Rusniak Jan Leana 9.	"	Rusniak

63. Rusniok Zur. Lencana 9. na Rusnosc

66. Wawrzyniec Alojzy Wawrzyniec
" Wilhelmina

3/ Uchwalono wpisac do listy				Przyjaciel	Senat
16. r. k. 2.	Leumann Oskar Bielska 1.	lat 32		Im	—
3.	Ort. Krause Henryk Lencana 2.	" 38		Im	St.
4.	Krause Waleryja "	" 28		Im.	—
5.	Francisz Zuzanna Błog. 16.	" 38		—	St.
7.	Polkowska Maryja W. Brauna 8	" 55		Im.	St.
8.	Polkowska Anna "	" 29		Im.	—
10.	Benczerawa Ewa Błog. 34.	" 27		Im.	
11.	Lazarowa Anna G. 578.	" 47		Im.	St.
15.	Biadaacz Franc. Pl. Kosc. 5.	" 28		Im.	—
18.	Kutoszewski Ad. Lencana 8	" 28		Im.	—
20.	Gruber Leopold Bielska 3	" 39		Im.	St.
25.	Hus Ewa Kraszewski.	" 28		Im.	—
26.	Zamarski Adam Lencana 4	" 31		Im.	St.
27.	Zamarska Helena "	" 31		Im.	St.
28.	Kasper Ewa Błog. 30.	" 37		Im.	St.
30.	Pliwa Madziera Kosz.	" 28		Im.	—
31.	Waschitzek Ewa Błog. 30.	" 70		Im.	St.
32.	Ligowska Eliza W. Brauna 6.	" 30		Im.	St.
33.	Ligowski Ewin "	" 26		Im.	—
37.	Hokiasa Maryja Kosz.	" 22		Im.	—
39.	Schneider Jan Swier. 10	" 27		Im.	—
41.	Piciora Franc. Koszary	" 35		Im.	St.
42.	Helawicka Jan P. Kosc.	" 25		Im.	—
45.	Baran Agnieszka Bielska 33.	" 26		Im.	—
46.	Piciora Emilja Kosz.	" 28		Im.	—

53.	Podwójński Antoni Stalun. 12.	lat. 21	Sm.	—
55.	Młynkawa Olga Stalun. 32.	" 21	Sm.	—
58.	Brulakowa Marta Kosz.	" 28	Sm.	—
60.	Lucwa Małgorz. Bielska 35.	" 30	Sm.	St.
64.	Ko. Otton Kubańska Pl. Kosz. 7.	" 25	Sm.	—

C/. Następnie reklamacje i wypisaniu patałwianu odmownie:

- Nr. rekl. 40. Jasińska Helena Koszary lat 22, do miejsca od 1/1 1928
 48. Liachotwa Anna Błog 1. lat 69, przysłał. do Smilawic
 61. Koloudra Franc. W. Bruma 10. lat 23. był do 30/2 1928 w wojsku.

2/ Uchwalano wykreślić:

- Nr. rekl. 14. Nawara Ludw. Bielska 33. z listy Sejmu i Senatu
 ponieważ był karany.
 29. Hintersloisser Herta Biel. 4. z listy Senatu, liczy 28 lat

3/ Uchwalano nie wykreślić:

- Nr. rekl. 44. Moscher Józefi ul. Błog 28. ponieważ jest tam pglōrona
 i chwilowo tylko wyjechała do trechostów.
 Interesowani zostali zawiadomieni.

W liśmie, dnia 15. stycznia 1928.

Jakob Reichmann up.

Jan Gilić up.

Piotrław Arct up.

108.	Sacrapan Anna	Górna 30		mi ma 21 lat
109.	Wawrzyniec Magdal.	Kählera 2.		przyn. do brzośd.
110.	Frauer Genowefa	" 2		" " "
111.	Indriza Anna	" "		" " "
112.	" Franc.	" "		" " "
114.	Barabasz Jan	" "		" " "
114.	" Karja	" "		" " "
118.	Górnias Magdal.	" 4		Wieranield. Wierana
119.	Wajkar Ema	" "		" " "

W/ Uchwalono nie wykreslić

Nr. jedn. 35. Świerkni Pawła i
 Świerkni Margi ponieważ są zgłoszeni prync
 ul. Górnej i tam mają stałe mieszkani.
 O odnowionych katalożeniach powiadomiono
 reklamantów.

W Lwowie, dnia 16. stycznia 1928.

Jan Giliński up.
 Józef Halama up.
 Jakób Reichmann up.
 Józef Białkowski up.

W Cieszynie, dnia 24. stycznia 1928.

do L. 930.

26

P R O T O K Ó Ł

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

z obrad Komisji z obwodu głosowania Nra 60.

Zgodnie z ustawą Komisja wyborcza wykonywała swoje obowiązki w lokalu wyborczym/mała salka Hassewicza/ul. Ciężarowa od dnia 2. stycznia do 16. stycznia włącznie.

W myśl własnej uchwały wykonywał dyskurs w lokalu wyborczym poszczególni członkowie Komisji, względnie ich zastępcy, naprzemian i kolejno codziennie od 9-12 godz. i od 15-18 godz. Posiedzeń pełna Komisja odbyła tyle, ile tego wymagała faktyczna potrzeba.

Na podstawie wniesionych reklamacyj, opartych na miarodajnych dowodach na posiedzeniach Komisji uchwalono:

- 1/ Wykreślić/brak obywatelstwa polskiego/ ze spisu wyborców do sejmu wyborców ~~dwóch~~ 2
wykreślono ze spisu wyborców do senatu te same nazwiska.....2.
- 2/ Skorygowano nazwiska względnie imiona błędnie wpisane --w spisie wyborców do sejmu w liczbie.....19
w spisie wyborców do senatu.....8.
- 3/ Skorygowano daty urodzenia
w spisie wyborców do sejmu. osobom. 3.
w spisie wyborców do senatu osobom 2.

4/ Nowych wyborców wpisano na listę do sejmu.....39.

Nowych wyborców do senatu wpisano na listę....31.

Wskutek tego lista wyborców do sejmu w tym obwodzie głosowania podniosła się z 1768 do liczby 1805,

Do senatu zaś liczba podniosła się z 1312 do 1341.

Na tem protokół zamknięto.

J. H. H. - 103.

Karol Kula

Janowski

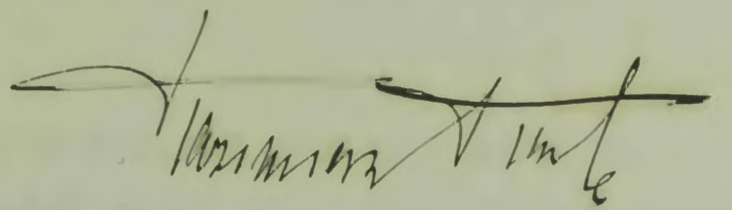
Władysław
1000 p. w. w. w. w. w.

Ludwik R. Szwarcman,
zast. przewod.

34

Zażaleń przeciwko uchwale Komisji Obwodowej nie wniesiono
żadnych . Wszystkie uchwały są prawomocne.

Jan. prawnik

Przewodniczący Okręgowej Komisji
Wyborczej N. 40.
w Cieszyńsku dnia 4. lutego 1928 r.
L. 893.

28

Do
Pana Przewodniczącego Obwodowej Komisji Wyborczej N. 60
w gminie Cieszyń
Turyt. Przedm.

Kuracując zatwierdzone przez Okręgową Komisję Wyborczą
N. 40 w Cieszyńsku dwa egzemplarze spisu wyborców do Sejmu i dwa
egzemplarze spisu wyborców do Senatu wraz z aktami reklamacji
~~z aktami reklamacji~~ z obwodu głosowania
N. 60 w gminie Cieszyń ^{Przedm.} powiat Cieszyński przypominam

- 1) że zatwierdzone przez Okręgową Komisję Wyborczą spisy wybor-
ców do Sejmu mają służyć za podstawę dopuszczenia do głosowania
przy wyborach do Sejmu,
- 2) że do Senatu mają służyć za podstawę dopuszczenia do głoso-
wania przy wyborach do Senatu (patrz art. 73 ord. wyb. do Sejmu)
- 2) że wedle art. 43 ord. wyb. do Sejmu ~~Kalendarza wyborczego~~
wodniczący Obwodowej Komisji Wyborczej winien najpóźniej
w dniu 9. lutego 1928 r. zatwierdzone spisy wyborców wystożyc
do publicznego przeglądu na przeciąg pięciu dni t. j. podziem
13. lutego 1928 r. włącznie w lokalu urzędowym Obwodowej Ko-
misji Wyborczej i o tem wystożeniu podać do publicznej wiadomości.
Przepisy art. 35 ust. 1, 2, 3, ord. wyb. do Sejmu co do godzin urzędowych
i prawa przeglądania spisów wyborców mają tu analog-
iczne zastosowanie,
- 3) od chwili zatwierdzenia spisów wyborców przez Okręgową Kom-
isję Wyborczą Obwodowa Komisja Wyborcza nie ma prawa
przyjmowania reklamacji lub sprzeciwów ani też dokonywać
samodzielnych uzupełnień w spisach wyborców. Uzupełnienia
względnie zmiany w zatwierdzonych spisach wyborców są
dopuszczalne tylko w wypadkach określonych art. 42 i 46 ord.
wyb. do Sejmu oraz art. 7 ustawy z dnia 21/9. 1922 D. U. N. 81
por. 725 zmieniającej ordynację wyborczą do Sejmu. W tych
trzech wyjątkowych wypadkach Obwodowa Komisja Wyborcza
ma nie tylko prawo lecz także obowiązek dokonania uzu-
pełnienia względnie zmiany w spisach wyborców i to nawet
przy samym akcie głosowania, jak to wynika z art. 76 ord. wyb.
do Sejmu, zarnaczając te wypadki w protokole komisji
i dołączając odnośne dokumenty do aktów wyborczych.

Oryginał osoby zgłaszające się do głosowania na podstawie
wzrostu lub najwyższego lub najniższego wydanego
rysunku art. 7 ustawy z dnia 21/9. 1922 Dz. U. Nr 81 poz. 723
przewodniczącego wójtostwa Obwodowej Komisji Wyborczej
należy wpisać do dodatkowego spisu wyborców sporzą-
żonego według § 7 rozpr. L. 1. L. 1. Wzrostu z dnia
21/9. 1922 Dz. U. Nr 66 poz. 595.

Zaworem ~~zaworem~~ o przeliczenie Obwodowej Komisji Wg.
leżonej podlegającego przez przewodniczącego Obwodowej Ko-
misji Wyborczej podlegającego odbioru i skierowaniu
spisów wyborców na dołączonym formularzu.

Przewodniczący Obwodowej Komisji Wyborczej Nr 40.

Z. ~~Przewodniczący~~ ~~Przewodniczący~~

Do
Pana Prawodniczącego Obwodowej Komisji
Wyborczej № 58

gmina: Ciechyn Wąsarska
powiat: Ciechyn Wąsarska

Przesyłam

- 1) 4. egzemplarze afisza wyborczego, podającego do publicznej wiadomości numery i nazwy wamnie zgłoszonych list kandydatów na posłów do Sejmu Rzeczypospolitej w okręgu wyborczym № 40 Ciechyn, Wielko miasto i powiat, Rybnik i Pokryna, na swoich kandydatów oraz te Państwowe listy kandydatów, do których postawione w okręgu wyborczym № 40 listy zgłosiły swe przyłączenie;
- 2) tabelaryczny wykaz list kandydatów na posłów do Sejmu z okręgu wyborczego № 40, obejmujący także imiona, nazwiska i adresy pełnomocników list oraz ich zastępców;
- 3) 1870... sztuk kopert do wysyłki przy głosowaniu;
- 4) cztery egzemplarze karty obliczeniowej / art. 82 ust. 2 i 3 ord. wyb. do Sejmu 38, 3 i 10 rozp. wyk. Min. spraw Wewn. z 18/8. 1922 r. Dz. U. № 66 poz. 595 /
- 5) 40. egzemplarzy dodatkowej karty obliczeniowej / 39 rozp. wyk. Min. spraw Wewn. z 18/8. 1922 r. Dz. U. № 55 poz. 595 /
- 6) cztery egzemplarze protokołu głosowania / art. 86 ord. wyb. do Sejmu i 3 12 rozp. wyk. Min. spraw Wewn. z 18/8. 1922 r. № 66 poz. 595 /
- 7) cztery egzemplarze protokołu czynności Obw. Kom. Wyb. / 3 86 ord. wyb. do Sejmu i 3 12 rozp. wyk. Min. spraw Wewn. z 18/8. 1922 r. Dz. U. № 66 poz. 595 /
dodając następujące pouczenie:

ad 1) wszystkie egzemplarze afisza wyborczego należy natychmiast rozplakować w obrębie obwodu głosowania oraz baczyć o ich utrzymanie w całości do końca procedury wyborczej. Oponosząc w rozplakowaniu należy się wwrócić do naczelnika gminy.

ad 2) Pełnomocnicy względnie zastępcy pełnomocników poszczególnych wamnie zgłoszonych list kandydatów w okręgu wyborczym № 40 mogą prosić zgłosić dla każdej Obwodowej Komisji Wyborczej po jednym miejscu zaufania. Miejsce zaufania może być tylko wiejszczy wyborcu / art. 83 ord. wyb. do Sejmu.

W każdej Obw. Komisji Wyb. może być tylko tylu miejsc zaufania ile jest wamnie zgłoszonych list kandydatów.

Zakres działania miejsc zaufania określają wyżej przytoczone przepisy art. 63, 69 ust. 1 i 3, 75 ust. 4, 82 ust. 2, 86 ust. 3 i 4 ord. Wyb. do Sejmu.

ad 3) Tęsame koperty winne być użyte przy głosowaniu do Sejmu i Senatu

Do ukonstytuowania głosowania przy wyborach do Sejmu do protokołu głosowania należy dołączyć te same koperty wadliwej art 84 ord. wyb. do Sejmu. Koperty należy dokładnie obliczyć, starannie i z zachowaniem przez obywateli dnia 1. marca 1928 r. i użyć je przy głosowaniu do Senatu.

Gdyby przy obliczeniu głosów po ukonstytuowaniu wyborów do Sejmu okazało się, że liczba nieuszkodzonych kopert jest mniejsza, niż liczba wyborców do Senatu, należy natychmiast zlecić podać Prezesa komisji obywatelskiej Komisji Wyborczej № 40 w Cieszyńsku listę brakujących kopert, a do celów umożliwienia dostarczenia ich Biłgodzkiej Komisji Wyborczej. Wraz z protokołem 11. marca 1928 r.

ad 4). Porębie art. 83 Ord. wyb. do Sejmu nakazuje, by dwaj członkowie Komisji podmas odorygowania przez Prezesa i jednego z presei kart głosowania nieodstępnie zapisywali na dwa formularzach obliczeniowych głosy padłe na poszczególnych listach.

Sposób wypełniania kart obliczeniowych określa szczegółowo rozporządzenie z 18. III. 1922 R. U. N° 66 poz 59 i 38 i 9, a na każdej karcie obliczeniowej znajduje się zobacz wypełnienie i zamknięcia poszczególnych rubryk.

Dla wyjaśnienia dodaje, że jeżeli w pewnym obwodzie głosowania padną głosy i kandydatów 6 lub na mniej niż 6 list kandydatów, należy do zapisywania głosów do 250 i więcej dwu egzemplarzy karty obliczeniowej, a do zapisywania głosów na mniej niż 250 i więcej dwu pierwszych list kandydatów ponad 250, 500, 750 i t.d. więcej dwu pierwszych (I) dwu drugich (II) dwu trzecich (III) i t.d. dodatkowych kart obliczeniowych.

Jeżeli w pewnym obwodzie głosowania padną głosy na więcej niż 6 list kandydatów należy

a) do zapisywania głosów do 250 i więcej dwu pierwszych 6 list kandydatów w kolejności afiszu wyborczego dwu egzemplarzy karty obliczeniowej, a dla list dalszych w kolejności afiszu wyborczego więcej dwu pierwszych (I) dodatkowych kart obliczeniowych,

b) do zapisywania głosów ponad 250, 500, 750 i t.d. padłych na pierwszych 6 list kandydatów w kolejności afiszu wyborczego więcej dwu drugich (II), czwartych (IV), dwu szóstych (VI) dodatkowych kart obliczeniowych, a dla list dalszych w kolejności afiszu wyborczego więcej dwu trzecich (III) dwu piątych (V) dwu siódmych (VII) i t.d. dodatkowych kart obliczeniowych.

ad 6) i 7). Po wyborach do Sejmu należy oporządzać protokół głosowania

i protokolci czynności Powodowej Komisji Poglądowej, które się odbyły,
dość ich nam podjąć w wyżej obecnym udokumentowaniu Powodowej
sprawy meksykańskiej.

Do protokołu głosowania przy wyborach do Sejmu należy dotrzeć
w starannie opisanym osobno kopie wadliwe, a nobis kady
głosowania, których właściwi Komisja decydująca, orzekając je o
sposób wskazany w art. 84 i 85 ord. wyb. do Sejmu, ewentualnie także o
drenia zło hoio Komisji lub zgłoś narządów, których mowa w
art. 86 ust. 7 ord. wyb. do Sejmu.

. Не купивши в такі самі епископъ малоры епископъ діє по убожству до
Службовиківъ Таювання і пролетівъ цимчасові Общественні Казниці Убожствъ.

[illegible]

30. Komisja głośni przy wyborach do Senatu, nowi
czymwici Obw. Kom. Wyb. przystąpił do głosowania do Senatu. Wraz z
zajętej wymienionymi kandydaturami, którzy wyszli do głosowania
przy wyborach do Senatu, i obce ogromne spisu wyborców do
Senatu, wyszli przy wyborach do Senatu, staram się opisać, opisać
opisać, potem natychmiast winien te akta wyborcze obopier.
przewodniczący Obw. Komisji Wyb. przystąpić odwrócić do właściwego
Starostwa, albo powiastać i ani przez żadnego sądownictwa postawienia.
Przez głębie obywateli wyborczych, pocztą jest wykluczone.

Przewodniczący Okręgowej Komisji Wydz. P. K.

Belmont

Tha qā:

- 1) Formularze na oba rodzaje kart obywatelskich i prośb o oddanie w stan
do rapidetowania przy Wyborach do Sejmu i do Senatu.
- 2) dołączone potwierdzenie winni w podpisać Przewodniczący Obw. Komitatu Wyb.
i natychmiast przekazać Dłuzg. Komitatu Wyb. N° 40 w Cieszynie.

Do
Pana Przewodniczącego Obwodowej Komisji
Wyborczej № 60

gmina: Cieszyń
powiat: Tyszyński, Przedm.

Przesyłam

- 1) 4. egzemplarze afisza wyborczego, podającego do publicznej wiadomości numery i nazwy wurnie zgłoszonych list kandyd. dołów na posłów do Sejmu Rzeczypospolitej w okręgu wyborczym № 40 Cieszyń, Bielsko miasto i powiat, Rybnik i Brzozów, na. aziska kandydatów oraz te Państwowe listy kandydatów, do któ. rzych postawione w okręgu wyborczym № 40 listy zgłosiły swe prawa kandyd.
  - 2) tabelaryczny wykaz list kandydatów na posłów do Sejmu z okręgu wyborczego № 40, obejmujący także imiona, nazwiska i adresy pełno. mocników list, oraz ich następców;
  - 3) 1870. sztuk kopert do użytku przy głosowaniu;
  - 4) ctery egzemplarze karty obliczeniowej / art. 82 ust. 2 i 3 ord. wyb. do Sejmu 38, 39 i 40 rozpr. wyk. Min. spraw Wewn. z 18/3. 1922 r. Dz. U. № 56 poz. 595 /
  - 5) 10. egzemplarzy dodatkowej karty obliczeniowej / 39 rozpr. wyk. Min. spra. Wewn. z 18/3. 1922 r. Dz. U. № 56 poz. 595 /
  - 6) ctery egzemplarze protokołu głosowania / art. 85 ord. wyb. do Sejmu i 3 12 rozpr. wyk. Min. spraw Wewn. z 18/3. 1922 № 56 poz. 595 /
  - 7) ctery egzemplarze protokołu czynności Obw. Kom. Wyb. / 3 86 ord. wyb. do Sejmu i 3 12 rozpr. wyk. Min. spraw Wewn. z 16/3. 1922 Dz. U. № 66 poz. 595 /
dodając następujące pouczenie:
- ad 1) wszystkie egzemplarze afisza wyborczego należy natychmiast rozplaka. kować w obębie obwodów głosowania oraz laczyć o ich ulżymanie w ca. łości do końca procedury wyborczej. O pomoc w rozplakaniu afisza należy zwrócić do naczelnika gminy.
- ad 2) Pełnomocnicy względnie zastępcy pełnomocników poszczególnych wurnie zgłoszonych list kandydatów w okręgu wyborczym № 40 mają prawo zgłosić dla każdej Obwodowej Komisji Wyborczej pojedynczym mezu zaufania.
Nazwem zaufania może być tylko miejscowy wyborca / art. 83 ord. wyb. do Sejmu.
w każdej Obw. Komisji Wyb. może być tylko tylu meków zaufania ile jest wurnie zgłoszonych list kandydatów.

Zakres działania meków zaufania określają wyzerupujące przepisy art. 69, 69 ust. 1 i 3, 75 ust. 1, 82 ust. 2, 86 ust. 3 i 4 ord. Wyb. do Sejmu.

ad 1) Formę koperty winno być ujednoliconą do Sygnu i
Senatu.

Do ukończenia głosowania przy wyborach do Sejmu do protokołu gło-
sowania należy dołączyć dyktando koperty wadliwej, art 84 ord. wyb. do Sejmu
Kraję kopert należy dobrać i obliczyć, starannie pod warunkiem, że w prze-
chodzie dnia 1. marca 1923 r. i ułożyć je przy głosowaniu do Senatu.

Edykt przy obliczeniu głosów po ukończeniu wyborów do Sejmu obwaruje
iż liczba niewykorzystanych kopert jest mniejsza, aniżeli liczba wyborców
do Senatu, należy natomiast zalecać podanie komunikacji na
odpowiedzi Komisji Wyborczej Art 40 Ordynacji liczby brakujących kopert, a
do celów umiarkowania dochodzenia i Obwodowej Komisji Wyborczej
zwrócić przed dniem 1. marca 1923 r.

ad 2) Poręba art. 84 Ord. wyb. do Sejmu nie dotyczy, tylko extensio Senatu
podane od głosowania przez Senat nie dotyczy głosowania
głosowania zapytania na tem formularzach obliczenia głosów
głosów na porębie głosów.

Spis w związku z art. obliczeniowym dotyczy nie tylko
art. 84 Ord. wyb. do Sejmu Art. 40 Ord. wyb. do Sejmu Art. 41 Ord. wyb. do Sejmu
Art. 42 Ord. wyb. do Sejmu Art. 43 Ord. wyb. do Sejmu Art. 44 Ord. wyb. do Sejmu
Art. 45 Ord. wyb. do Sejmu Art. 46 Ord. wyb. do Sejmu Art. 47 Ord. wyb. do Sejmu
Art. 48 Ord. wyb. do Sejmu Art. 49 Ord. wyb. do Sejmu Art. 50 Ord. wyb. do Sejmu

W związku z art. obliczeniowym dotyczy nie tylko art. 84 Ord. wyb. do Sejmu
Art. 40 Ord. wyb. do Sejmu Art. 41 Ord. wyb. do Sejmu Art. 42 Ord. wyb. do Sejmu
Art. 43 Ord. wyb. do Sejmu Art. 44 Ord. wyb. do Sejmu Art. 45 Ord. wyb. do Sejmu
Art. 46 Ord. wyb. do Sejmu Art. 47 Ord. wyb. do Sejmu Art. 48 Ord. wyb. do Sejmu
Art. 49 Ord. wyb. do Sejmu Art. 50 Ord. wyb. do Sejmu Art. 51 Ord. wyb. do Sejmu
Art. 52 Ord. wyb. do Sejmu Art. 53 Ord. wyb. do Sejmu Art. 54 Ord. wyb. do Sejmu
Art. 55 Ord. wyb. do Sejmu Art. 56 Ord. wyb. do Sejmu Art. 57 Ord. wyb. do Sejmu
Art. 58 Ord. wyb. do Sejmu Art. 59 Ord. wyb. do Sejmu Art. 60 Ord. wyb. do Sejmu

W związku z art. obliczeniowym dotyczy nie tylko art. 84 Ord. wyb. do Sejmu
Art. 40 Ord. wyb. do Sejmu Art. 41 Ord. wyb. do Sejmu Art. 42 Ord. wyb. do Sejmu
Art. 43 Ord. wyb. do Sejmu Art. 44 Ord. wyb. do Sejmu Art. 45 Ord. wyb. do Sejmu
Art. 46 Ord. wyb. do Sejmu Art. 47 Ord. wyb. do Sejmu Art. 48 Ord. wyb. do Sejmu
Art. 49 Ord. wyb. do Sejmu Art. 50 Ord. wyb. do Sejmu Art. 51 Ord. wyb. do Sejmu
Art. 52 Ord. wyb. do Sejmu Art. 53 Ord. wyb. do Sejmu Art. 54 Ord. wyb. do Sejmu
Art. 55 Ord. wyb. do Sejmu Art. 56 Ord. wyb. do Sejmu Art. 57 Ord. wyb. do Sejmu
Art. 58 Ord. wyb. do Sejmu Art. 59 Ord. wyb. do Sejmu Art. 60 Ord. wyb. do Sejmu

do kopii wnie gł. do 250 wyc. dla pierw. wyc. 6 list. kandydatów
a) k. j. ości a) w. wyborczego dwu egzemplarzy (I) obliczeniowy, a
b) do 250 wyc. w. wyborczego wyc. dwu pierwszych
(I) dodatkowych kart obliczeniowych;

b) do kopii wnie gł. do 250, 500, 750 i t. d. wyc. na pierwszych 6 list.
kandydatów a) k. j. ości a) w. wyborczego wyc. dwu pierwszych (I),
b) do 250 wyc. w. wyborczego wyc. dwu pierwszych (I) dodatkowych kart obliczeniowych, a
c) do 250 wyc. w. wyborczego wyc. dwu pierwszych (I) dodatkowych kart obliczeniowych.

ad 3) W związku z art. obliczeniowym dotyczy nie tylko art. 84 Ord. wyb. do Sejmu
Art. 40 Ord. wyb. do Sejmu Art. 41 Ord. wyb. do Sejmu Art. 42 Ord. wyb. do Sejmu
Art. 43 Ord. wyb. do Sejmu Art. 44 Ord. wyb. do Sejmu Art. 45 Ord. wyb. do Sejmu
Art. 46 Ord. wyb. do Sejmu Art. 47 Ord. wyb. do Sejmu Art. 48 Ord. wyb. do Sejmu
Art. 49 Ord. wyb. do Sejmu Art. 50 Ord. wyb. do Sejmu Art. 51 Ord. wyb. do Sejmu
Art. 52 Ord. wyb. do Sejmu Art. 53 Ord. wyb. do Sejmu Art. 54 Ord. wyb. do Sejmu
Art. 55 Ord. wyb. do Sejmu Art. 56 Ord. wyb. do Sejmu Art. 57 Ord. wyb. do Sejmu
Art. 58 Ord. wyb. do Sejmu Art. 59 Ord. wyb. do Sejmu Art. 60 Ord. wyb. do Sejmu

zawieszając wyznaczeni Obwodowej Komisji Wyborczej. Wskazano, że jeżeli po
takim czasie nie nastąpi wybranie członków Komisji Obwodowej
z wyjątkiem zamieszkania.

Do protokołu głosowania przy wyborach do Sejmu należy dotrzeć
w starannie opisanym całym ekspozycje wadliwe, a całym listy do
głosowania, obywateli w komisji. Komisja wyznaczona, a całym jest w
specjalnym akcie. Art. 81 ust. 1. wył. do Sp. w. ewentualnie także oświadczenia
dane, ratunkowe Komisji lub regim. konf. i, o których: można w
art. 86 ust. 4 ust. 1 wył. do Sp. w.

Wskazano, że taki sam sposób należy stosować, po wyborach do
Senatu, protokół głosowania i protokół wyznaczeni Obwodowej Komisji Wyborczej.

Do wyborach do Sejmu protokół wyznaczeni Obwodowej Komisji Wyborczej,
protokół głosowania oraz z wyjątkiem wyznaczeni członków Komisji, o
których wyznaczeni wył. do Sp. w. głosowania i kandydatury głosni do
sejmiku, należy starannie opisać, opisać, co się w procesie
wskazać, co się w akcie wyborczym albo Przewodniczący Obwodowej Komisji
Wyborczej wskazać, a także do właściwego Urzędu, albo przedstawiciele
przez godnego zastępcę posłanca. Przekazanie aktów wyborczych protokół
względną należy, a także o opóźnieniu lub zagnieceniu, protokół jest wskazać.

Do głosowania przy wyborach do Sejmu należy, protokół
wyznaczeni Obw. Kom. Wyb. protokół głosowania do Senatu, protokół
wyjątkiem wyznaczeni zastępcami, listy wskazać do głosowania
przy wyborach do Senatu i oba egzemplarze spraw wyborczych do
Senatu, wskazać przy wyborach do Senatu, starannie opisać, opisać
całkowicie, protokół wskazać co się w akcie wyborczym albo przez
przewodniczącego Obw. Komisji Wyb. wskazać, a także do właściwego
Urzędu, albo przedstawiciele przez godnego zastępcę posłanca.
Przekazanie aktów wyborczych protokół jest wskazać.

Przewodniczący Obwodowej Komisji Wyb. Art. 81.

[Podpis]

Uwaga:

- 1) Formularze na obywateli i listy wyborcze i protokół głosowania
do zapisu głosowania przy wyborach do Sejmu i do Senatu;
- 2) Dokument potwierdzenie winnego podpisu Przewodniczącego Obw. Komisji Wyb.
i należy mieć protokół Obwodowej Komisji Wyb. Art. 40 w Ustawie.

36

GENERALNY KOMISARZ WYBORCZY
WARSZAWA

Dnia 9 lutego 1928 roku

Nr. 1102/28

Okólnik Nr. 9.

Do

Panów Przewodniczących Obwodowych Komisji Wyborczych.

Celem ułatwienia Obwodowym Komisjom Wyborczym ważnej pracy, jaką w dniach głosowania (4 marca i 11 marca 1928 r.) spełnić mają, przypominam przepisy ordynacji wyborczej, normujące sposób przeprowadzenia głosowania.

Przygotowanie do sprawnego przeprowadzenia głosowania.

Z początkiem marca r. b. Przewodniczący Obw. Kom. Wyb. względnie jego zastępca winien:

1. wydać zarządzenie przygotowania lokalu i sprzętów, potrzebnych do głosowania (lokal, stół, krzesła, urna),

2. sprawdzić, czy posiada formularze, koperty, druki, papier do opakowania materiału z wynikami wyborów, papier i przybory do pisania,

3. zwołać posiedzenie pełnej Komisji (członków i zastępców) i zaznajomić ich — przez odczytanie niniejszej instrukcji — ze sposobem przeprowadzenia głosowania oraz obowiązkach, jakie na nich ciążyą. W szczególności należy ustalić, którzy z członków i zastępców i o jakiej godzinie mają się stawić w Komisji, a prócz tego jakie kary ich czekają w razie samowolnego uchylenia się od pracy (400 zł).

W obwodach wiejskich byłoby celowym stwierdzenie u naczelnika gminy względnie u sołtysa, czy wydany jest zakaz sprzedaży alkoholu od godz. 6 wiecz. dnia 3 marca i przez dzień 4 marca (przy wyborach senackich od godz. 6 wiecz. dnia 10 marca i przez dzień 11 marca r. b.).

Słusznem byłoby porozumieć się z temi samemi władzami odnośnie do wzmocnienia straży, potrzebnej do utrzymania porządku w dzień wyborów. (Możnaby użyć straży gminnej, straży ogniowej i t. p.)

Lokal, stół, urna (art. 69 ord. wyb.).

Głosowanie winno się odbywać w tym lokalu, który w afiszach wyborczych oznaczono. Stół winien stać na środku, by był widoczny ze wszystkich stron. Urna ma być tak duża, by pomieściła taką ilość kopert, ile jest wyborców, zapisanych w spisach, a zbudowana musi być tak, by bez otwierania nie można z niej wydobyć kart do głosowania. Egzemplarz ord. wyborczej ma leżeć na stole.

Komplet Obwodowej Komisji (art. 62 i 65 ord. wyb.).

Przez czas głosowania winni być obecni bez przerwy conajmniej przewodniczący i dwaj członkowie Komisji względnie ich zastępcy. Przewodniczący względnie zastępca przewodniczącego może w wypadku braku kompletu uzupełnić skład Komisji przez powołanie jednego lub dwóch osób piśmiennych z pośród obecnych wyborców (art. 62, ust. 2 ord. wyb.). Jednego z członków wyznacza się do prowadzenia protokołu. Przewodniczący i jego zastępca nie może równocześnie opuścić lokalu wyborczego (art. 62, ust. 4 ord. wyb.).

Pełnomocnik listy kandydatów, zgłoszonej w Okręgowej Komisji, może wyznaczyć jednego męża zaufania z pośród miejscowych wyborców (art. 63 ord. wyb.).

12

Uprawnieni do głosowania (art. 76 ord. wyb. i art. 7 noweli z 21 IX 1922).

Uprawniony do głosowania jest każdy, wpisany do spisu wyborców danego obwodu.

Jedynie na skutek przedłożenia wyroku Sądu Najwyższego można wykreślać lub wpisywać wyborców ze spisów (art. 76 ord. wyb.). Również należy dopuścić do głosowania osoby, wchodzące w skład Komisji, Komisarza Wyborczego, mężów zaufania, członków straży, o ile okażą zaświadczenie Przewodniczącego właściwej swojej Komisji Obwodowej, że są wpisani do spisu wyborców i że w tamtym obwodzie nie będą głosować. Zaświadczenie zatrzymać i dołączyć do protokołu (art. 7 noweli z 21 IX 1922).

Sprawdzenie czy urna jest próżna (art. 69, ust. 3).

Przed rozpoczęciem głosowania Komisja i mężowie zaufania winni się przekonać, czy urna jest próżna. Od tej chwili aż do ukończenia wyborów bezwarunkowo urny otwierać nie wolno (art. 69, ust. 3 ord. wyb.).

Głosowanie (art. 2, 70, 73).

Głosować wolno tylko osobiście (art. 2 ord. wyb.). Wyborcy ułomni mogą stawić się przed Komisją z osobą swego zaufania i posługiwać się nią (art. 73).

Głosowanie odbywa się publicznie.

Wyborca wymienia swe nazwisko i imię. Prowadzący protokół bada, czy w spisie wyborców wymieniony jest dany wyborca. Po stwierdzeniu faktu tego wyborca otrzymuje od przewodniczącego ostemplowaną kopertę, wkłada w nią kartę i oddaje przewodniczącemu, który, nie zaglądając do wnętrza koperty, sprawdza stempel i wrzuca ją do urny.

Jednocześnie dwaj członkowie Komisji, którzy mają przed sobą spisy wyborców, znaczą obok nazwiska wyborcy, że oddał on swój głos. Koperty nie należy zaklejać ani też niszczyć, gdyż może być ona użyta przy wyborach do Senatu.

Karty do głosowania i koperty (art. 70, 71 i 74 ord. wyb.).

Karty do głosowania winny być koloru białego (art. 70 ord. wyb.). Odcienie koloru białego, gatunek papieru, umieszczenie w tekście kropki lub plamy, niedokładność druku, przeświecanie druku na drugą stronę kartki — jest bez znaczenia. Numer listy kandydatów może być wyrażony słowami lub cyframi, odbity mechanicznie lub pisany. Koperty mają być opatrzone pieczęcią urzędową Komisji Okręgowej, innych kopert nie należy przyjmować (art. 71, 74 ord. wyb.).

Każdy członek Komisji i każdy mąż zaufania może wystąpić z zarzutem co do tożsamości głosującego przed oddaniem głosu.

Przewodniczący za zgodą Komisji żądać może legitymacji wyborcy. Legitymacją dla wyborcy może być np. paszport, dokumenty wojskowe, karta na broń, legitymacja kasy chorych, wyciąg z ksiąg stałej ludności i t. p. dowody, które Komisja uzna za wystarczające.

Przerwa w głosowaniu (art. 76 i 77 ord. wyb.).

Głosowanie przerwać można jedynie z powodu wydarzeń siły wyższej (pożar, powódź, zaburzenia długotrwałe, nie dające się opanować i t. p.) (art. 77). W razie przerwy głosowania należy akta i urnę opieczetować jakakolwiek pieczęcią i oddać przewodniczącemu do przechowania pod osobistą jego odpowiedzialnością. Po podjęciu nanowo głosowania stwierdzić należy protokolarnie całość pieczęci.

Utrzymanie porządku, agitacja, straż (art. 65, 66, 67 i 68 ord. wyb.).

Osoby zakłócające spokój, agitujące, może Przewodniczący usunąć ze sali z zakazem powrotu, nie pozbawiając ich prawa głosowania; męża zaufania wydalić można po upomnieniu i zapisaniu do protokołu (art. 65). W lokalu, budynku i w promieniu 100 metrów od Obwod. Komisji Wyborczej nie wolno w jakikolwiek sposób agitować (art. 66).

Należy zabezpieczyć dostęp wyborcom do lokalu (art. 67 ord. wyb.).

Dla wykonania zarządzeń przewodniczącego, zmierzających do utrzymania bezpieczeństwa i porządku, władze administracyjne dają straż.

Prawa mężów zaufania (art. 63, 69, 75, 80, 82, 86 ord. wyb.).

Mąż zaufania ma prawo:

1. wstępu do lokalu (art. 63 ord. wyb.),
2. zasiadania przy stole komisyjnym i przekonania się, czy urna jest próżna w chwili rozpoczęcia głosowania (art. 69 ord. wyb.),
3. podnoszenia zarzutów przeciw tożsamości wyborcy (art. 75 ord. wyb.),
4. obecności przy ustalaniu wyników głosowania (art. 80, 82 ord. wyb.),
5. podpisania protokołu i składania oświadczeń (art. 86 ord. wyb.).

38

Zamknięcie lokalu (art. 72 i 79 ord. wyb.).

O godz. 21 lokal winien być zamknięty, a głosują jeszcze ci, którzy przed uderzeniem godz. 21 weszli do lokalu wyborczego. (Pod lokalem wyborczym należy rozumieć nie tylko ten pokój, w którym odbywa się głosowanie, ale też inne lokale, nie wyłączając kurytarzy i sieni, o ile one są przeznaczone dla wyborców, oczekujących na złożenie głosu.)

Otwarcie urny (art. 80 i 81 ord. wyb.).

Otwarcie urny następuje zaraz po zamknięciu lokalu. Otwiera Przewodniczący w obecności Komisji i mężów zaufania względnie ich zastępców. Jednocześnie ustala się ze spisów ilość wyborców, którzy głosowali. Gdy ilość ta nie zgadza się z ilością kopert, wyjętych z urny, należy to zaznaczyć w protokole i wyjaśnić przyczyny (art. 80 i 81 ord. wyb.).

Obliczanie głosów, oddanych na poszczególne listy kandydatów (art. 82 ord. wyb.).

Jeden z członków wyjmuje kopertę każdą z osobna, wyciąga z niej kartkę, a obejrzawszy ją, oddaje Przewodniczącemu. Przewodniczący odczytuje głośno treść kartki a po okazaniu jej mężom zaufania oddaje innemu członkowi Komisji do sprawdzenia i przechowania. Podczas tego dwaj członkowie Komisji czynią odpowiednie zapiski na formularzach obliczeniowych. Wpisywać należy tylko głosy ważne. (Sposób dokonywania zapisków jest szczegółowo podany w uwadze na każdej karcie obliczeniowej.)

Po ukończeniu zapisków na kartach obliczeniowych należy obliczyć liczby **ważnie** złożonych kart głosowania i **sprawdzić**, czy liczba ta zgadza się z zapiskami, czynionymi przez obojga członków na kartach obliczeniowych.

W wypadku stwierdzenia niezgodności pod tym względem należy bezwarunkowo ustalić przyczynę tego i ostatecznie ustalić liczbę głosów ogólną, oraz liczbę głosów, oddanych na **poszczególne listy**.

Nieważne karty (art. 83, 84 i 85 ord. wyb.).

Artykuł 83 ord. wyb. wymienia szczegółowo, które karty uznać należy za nieważne. Według tego artykułu

I. Nieważne są: 1. karty do głosowania, włożone do koperty, urzędownie nieostemplowanej lub też do koperty, oznaczonej znakiem odróżniającym, 2. karty do głosowania puste, 3. karty do głosowania, wypełnione niezgodnie z przepisem art. 70, tudzież karty koloru oczywiście innego niż biały, 4. karty do głosowania, znalezione w kopercie w liczbie większej niż jedna, o ile nie opiewają na jeden i ten sam numer, gdyż wówczas liczą się za jedną, 5. karty do głosowania, nie opiewające na jedną z ważnie zgłoszonych okręgowych list kandydatów.

II. W wypadku wszakże, wymienionym pod liczbą 4, jeżeli wszystkie karty opiewają na jeden i ten sam numer, liczą się one za jedną, a jednobrzmiące duplikaty przewodniczący niezwłocznie zniszczy, o czym zaznacza się w protokole komisji.

Karty do głosowania, o których ważności decydowała Komisja, należy oznaczyć na odwrotnej stronie numerami porządkowymi, osobno zapakować, opieczetować i dołączyć do protokołu. Koperty dołączyć wtedy, gdy była wadliwa i z tego powodu unieważniono kartę głosowania. Powody uznania karty za ważną lub nieważną oznaczyć w protokole (art. 84 ord. wyb.). Pozostałe karty oddzielnie zapakować i opatrzyć pakiet napisem „Karty głosowania Obwodu Wyborczego N..... w .....“ (art. 85).

Protokół aktu głosowania (art. 86).

Protokół aktu głosowania i wszystkich czynności obliczeniowych sporządza się przez wypełnienie odnośnych rubryk na formularzu „protokołu głosowania“.

Ze szczególną dokładnością mają być wypełnione zwłaszcza rubryki, dotyczące liczby głosów, złożonych na poszczególne listy kandydatów.

Do protokołu tego mają być dołączone:

1. wypełnione karty obliczeniowe,
2. karty do głosowania, o których ważności rozstrzygała Komisja,
3. pozostałe karty do głosowania, oddzielnie zapakowane,
4. oddzielny protokół czynności Obwodowej Komisji Wyborczej.

Również dołączyć należy do protokołu upoważnienie do głosowania z innego obwodu, wyroki Sądu Najwyższego, (art. 76 ord. wyb.) i oświadczenia przeciwko treści protokołu — o ile takie wypadki zajdą.

Protokół głosowania podpisują wszyscy obecni członkowie Komisji i mężowie zaufania.

Pouczenia ogólne.

Wybory do Senatu odbędą się dnia 11 marca r. b., przebieg prac taki sam, jak przy wyborach sejmowych. Okręgowe Komisje Wyborcze podadzą do wiadomości Obwodowych Komisji Wyborczych nazwiska pełnomocników list okręgowych (sejmowych i senackich), Obwodowe Komisje Wyborcze muszą bowiem stwierdzić, czy upoważnienie męża zaufania pochodzi od właściwego pełnomocnika.

90

Sposób przekazania wyników wyborów Panowie Przewodniczący Okręgowych Komisji Wyborczych wzgl. Panowie Komisarze-Wyborczy podadzą do wiadomości Panom Przewodniczącym Obwodowych Komisji Wyborczych.

Poza powyższymi wyjaśnieniami w wypadkach wątpliwych należy zwracać się do tekstu ordynacji wyborczej a w szczególności do rozdziału IX oraz X, traktującego o głosowaniu i ustaleniu wyników głosowania w obwodach (art. 62—86).

St. Car m. p.

Generalny Komisarz Wyborczy.

**Przewodniczący Okręgowej Komisji
Wyborczej Nr. 40**

w Cieszynie, dnia 17 lutego 1928 r.

L. 1436.

Obwodowej Komisji Wyborczej Nr. ....

w gminie .....

powiat .....

podaję do wiadomości i użytku przy wyborach do Sejmu i Senatu powyższy okólnik Generalnego Komisarza Wyborczego.

Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej Nr. 40:

Dr. Lubomęski.

GENERALNY KOMISARZ WYBORCZY

WARSZAWA

Dnia 9 lutego 1928 roku

Nr. 1102/28

110

Okólnik Nr. 9.

Do

Panów Przewodniczących Obwodowych Komisji Wyborczych.

Celem ułatwienia Obwodowym Komisjom Wyborczym ważnej pracy, jaką w dniach głosowania (4 marca i 11 marca 1928 r.) spełnić mają, przypominam przepisy ordynacji wyborczej, normujące sposób przeprowadzenia głosowania.

Przygotowanie do sprawnego przeprowadzenia głosowania.

Z początkiem marca r. b. Przewodniczący Obw. Kom. Wyb. względnie jego zastępca winien:

1. wydać zarządzenie przygotowania lokalu i sprzętów, potrzebnych do głosowania (lokal, stół, krzesła, urna),
2. sprawdzić, czy posiada formularze, koperty, druki, papier do opakowania materiału z wynikami wyborów, papier i przybory do pisanja,
3. zwołać posiedzenie pełnej Komisji (członków i zastępców) i zaznajomić ich — przez odczytanie niniejszej instrukcji — ze sposobem przeprowadzenia głosowania oraz obowiązkach, jakie na nich ciążyą. W szczególności należy ustalić, którzy z członków i zastępców i o jakiej godzinie mają się stawić w Komisji, a prócz tego jakie kary ich czekają w razie samowolnego uchylenia się od pracy (400 zł).

W obwodach wiejskich byłoby celowem stwierdzenie u naczelnika gminy względnie u sołtysa, czy wydany jest zakaz sprzedaży alkoholu od godz. 6 wiecz. dnia 3 marca i przez dzień 4 marca (przy wyborach senackich od godz. 6 wiecz. dnia 10 marca i przez dzień 11 marca r. b.).

Słusznem byłoby porozumieć się z temi samemi władzami odnośnie do wzmocnienia straży, potrzebnej do utrzymania porządku w dzień wyborów. (Możnaby użyć straży gminnej, straży ogniowej i t. p.)

Lokal, stół, urna (art. 69 ord. wyb.).

Głosowanie winno się odbywać w tym lokalu, który w afiszach wyborczych oznaczono. Stół winien stać na środku, by był widoczny ze wszystkich stron. Urna ma być tak duża, by pomieściła taką ilość kopert, ile jest wyborców, zapisanych w spisach, a zbudowana musi być tak, by bez otwierania nie można z niej wydobyć kart do głosowania. Egzemplarz ord. wyborczej ma leżeć na stole.

Komplet Obwodowej Komisji (art. 62 i 65 ord. wyb.).

Przez czas głosowania winni być obecnie bez przerwy conajmniej przewodniczący i dwaj członkowie Komisji względnie ich zastępcy. Przewodniczący względnie zastępca przewodniczącego może w wypadku braku kompletu uzupełnić skład Komisji przez powołanie jednego lub dwóch osób piśmiennych z pośród obecnych wyborców (art. 62, ust. 2 ord. wyb.). Jednego z członków wyznacza się do prowadzenia protokołu. Przewodniczący i jego zastępca nie może równocześnie opuścić lokalu wyborczego (art. 62, ust. 4 ord. wyb.).

Pełnomocnik listy kandydatów, zgłoszonej w Okręgowej Komisji, może wyznaczyć jednego męża zaufania, z pośród miejscowych wyborców (art. 63 ord. wyb.).

2

Uprawnieni do głosowania (art. 76 ord. wyb. i art. 7 noweli z 21 IX 1922).

Uprawniony do głosowania jest każdy, wpisany do spisu wyborców danego obwodu.

Jedynie na skutek przedłożenia wyroku Sądu Najwyższego można wykreślać lub wpisywać wyborców ze spisów (art. 76 ord. wyb.). Również należy dopuścić do głosowania osoby, wchodzące w skład Komisji, Komisarza Wyborczego, mężów zaufania, członków straży, o ile okażą zaświadczenie Przewodniczącego właściwej swojej Komisji Obwodowej, że są wpisani do spisu wyborców i że w tantym obwodzie nie będą głosować. Zaświadczenie zatrzymać i dołączyć do protokołu (art. 7 noweli z 21 IX 1922).

Sprawdzenie czy urna jest próżna (art. 69, ust. 3).

Przed rozpoczęciem głosowania Komisja i mężowie zaufania winni się przekonać, czy urna jest próżna. Od tej chwili aż do ukończenia wyborów bezwarunkowo urny otwierać nie wolno (art. 69, ust. 3 ord. wyb.).

Głosowanie (art. 2, 70, 73).

Głosować wolno tylko osobiście (art. 2 ord. wyb.). Wyborcy ułomni mogą stawić się przed Komisją z osobą swego zaufania i posługiwać się nią (art. 73).

Głosowanie odbywa się publicznie.

Wyborca wymienia swe nazwisko i imię. Prowadzący protokół bada, czy w spisie wyborców wymieniony jest dany wyborca. Po stwierdzeniu faktu tego wyborca otrzymuje od przewodniczącego ostemplowaną kopertę, wkłada w nią kartę i oddaje przewodniczącemu, który, nie zaglądając do wnętrza koperty, sprawdza stempel i wrzuca ją do urny.

Jednocześnie dwaj członkowie Komisji, którzy mają przed sobą spisy wyborców, znaczą obok nazwiska wyborcy, że oddał on swój głos. Koperty nie należy zaklejać ani też niszczyć, gdyż może być ona użyta przy wyborach do Senatu.

Karty do głosowania i koperty (art. 70, 71 i 74 ord. wyb.).

Karty do głosowania winny być koloru białego (art. 70 ord. wyb.). Odcienie koloru białego, gatunek papieru, umieszczenie w tekście kropki lub plamy, niedokładność druku, przeświecanie druku na drugą stronę kartki — jest bez znaczenia. Numer listy kandydatów może być wyrażony słowami lub cyframi, odbity mechanicznie lub pisany. Koperty mają być opatrzone pieczęcią urzędową Komisji Okręgowej, innych kopert nie należy przyjmować (art. 71, 74 ord. wyb.).

Każdy członek Komisji i każdy mąż zaufania może wystąpić z zarzutem co do tożsamości głosującego przed oddaniem głosu.

Przewodniczący za zgodą Komisji żądać może legitymacji wyborcy. Legitymacją dla wyborcy może być np. paszport, dokumenty wojskowe, karta na broń, legitymacja kasy chorych, wyciąg z ksiąg stałej ludności i t. p. dowody, które Komisja uzna za wystarczające.

Przerwa w głosowaniu (art. 76 i 77 ord. wyb.).

Głosowanie przerwać można jedynie z powodu wydarzeń siły wyższej (pożar, powódź, zaburzenia długotrwałe, nie dające się opanować i t. p.) (art. 77). W razie przerwy głosowania należy akta i urnę opieczętować jakkolwiek pieczęcią i oddać przewodniczącemu do przechowania pod osobistą jego odpowiedzialnością. Po podjęciu nanowo głosowania stwierdzić należy protokolarnie całość pieczęci.

Utrzymanie porządku, agitacja, straż (art. 65, 66, 67 i 68 ord. wyb.).

Osoby zakłócające spokój, agitujące, może Przewodniczący usunąć ze sali z zakazem powrotu, nie pozbawiając ich prawa głosowania; męża zaufania wydalić można po upomnieniu i zapisaniu do protokołu (art. 65). W lokalu, budynku i w promieniu 100 metrów od Obwod. Komisji Wyborczej nie wolno w jakikolwiek sposób agitować (art. 66).

Należy zabezpieczyć dostęp wyborcom do lokalu (art. 67 ord. wyb.).

Dla wykonania zarządzeń przewodniczącego, zmierzających do utrzymania bezpieczeństwa i porządku, władze administracyjne dają straż.

Prawa mężów zaufania (art. 63, 69, 75, 80, 82, 86 ord. wyb.).

Mąż zaufania ma prawo:

1. wstępu do lokalu (art. 63 ord. wyb.),
2. zasiadania przy stole komisyjnym i przekonania się, czy urna jest próżna w chwili rozpoczęcia głosowania (art. 69 ord. wyb.),
3. podnoszenia zarzutów przeciw tożsamości wyborcy (art. 75 ord. wyb.),
4. obecności przy ustalaniu wyników głosowania (art. 80, 82 ord. wyb.),
5. podpisania protokołu i składania oświadczeń (art. 86 ord. wyb.).

Zamknięcie lokalu (art. 72 i 79 ord. wyb.).

O godz. 21 lokal winien być zamknięty, a głosują jeszcze ci, którzy przed uderzeniem godz. 21 weszli do lokalu wyborczego. (Pod lokalem wyborczym należy rozumieć nie tylko ten pokój, w którym odbywa się głosowanie, ale też inne lokale, nie wyłączając kurytarzy i sieni, o ile one są przeznaczone dla wyborców, oczekujących na złożenie głosu.)

Otwarcie urny (art. 80 i 81 ord. wyb.).

Otwarcie urny następuje zaraz po zamknięciu lokalu. Otwiera Przewodniczący w obecności Komisji i mężów zaufania względnie ich zastępców. Jednocześnie ustala się ze spisów ilość wyborców, którzy głosowali. Gdy ilość ta nie zgadza się z ilością kopert, wyjętych z urny, należy to zaznaczyć w protokole i wyjaśnić przyczyny (art. 80 i 81 ord. wyb.).

• Obliczanie głosów, oddanych na poszczególne listy kandydatów (art. 82 ord. wyb.).

Jeden z członków wyjmuje kopertę każdą z osobna, wyciąga z niej kartkę, a obejrzawszy ją, oddaje Przewodniczącemu. Przewodniczący odczytuje głośno treść kartki a po okazaniu jej mężom zaufania oddaje innemu członkowi Komisji do sprawdzenia i przechowania. Podczas tego dwaj członkowie Komisji czynią odpowiednie zapiski na formularzach obliczeniowych. Wpisywać należy tylko głosy ważne. (Sposób dokonywania zapisków jest szczegółowo podany w uwadze na każdej karcie obliczeniowej.)

Po ukończeniu zapisków na kartach obliczeniowych należy obliczyć liczby **ważnie** złożonych kart głosowania i **sprawdzić**, czy liczba ta zgadza się z zapiskami, czynionymi przez obojga członków na kartach obliczeniowych.

W wypadku stwierdzenia niezgodności pod tym względem należy bezwarunkowo ustalić przyczynę tego i ostatecznie ustalić liczbę głosów ogólną, oraz liczbę głosów, oddanych na **poszczególne listy**.

Nieważne karty (art. 83, 84 i 85 ord. wyb.).

Artykuł 83 ord. wyb. wymienia szczegółowo, które karty uznać należy za nieważne. Według tego artykułu

I. Nieważne są: 1. karty do głosowania, włożone do koperty, urzędownie nieostemplowanej lub też do koperty, oznaczonej znakiem odróżniającym, 2. karty do głosowania puste, 3. karty do głosowania, wypełnione niezgodnie z przepisem art. 70, tudzież karty koloru oczywiście innego niż biały, 4. karty do głosowania, znalezione w kopercie w liczbie większej niż jedna, o ile nie opiewają na jeden i ten sam numer, gdyż wówczas liczą się za jedną, 5. karty do głosowania, nie opiewające na jedną z ważnie zgłoszonych okręgowych list kandydatów.

II. W wypadku wszakże, wymienionym pod liczbą 4. jeżeli wszystkie karty opiewają na jeden i ten sam numer, liczą się one za jedną, a jednobrzmiące duplikaty przewodniczący niezwłocznie zniszczy, o czym zaznacza się w protokole komisji.

Karty do głosowania, o których ważności decydowała Komisja, należy oznaczyć na odwrotnej stronie numerami porządkowymi, osobno zapakować, opieczetować i dołączyć do protokołu. Koperty dołączyć wtedy, gdy była wadliwa i z tego powodu unieważniono kartę głosowania. Powody uznania karty za ważną lub nieważną oznaczyć w protokole (art. 84 ord. wyb.). Pozostałe karty oddzielnie zapakować i opatrzyć pakiet napisem „Karty głosowania Obwodu Wyborczego N..... w .....“ (art. 85).

Protokół aktu głosowania (art. 86).

Protokół aktu głosowania i wszystkich czynności obliczeniowych sporządza się przez wypełnienie odnośnych rubryk na formularzu „protokołu głosowania“.

Ze szczególną dokładnością mają być wypełnione zwłaszcza rubryki, dotyczące liczby głosów, złożonych na poszczególne listy kandydatów.

Do protokołu tego mają być dołączone:

1. wypełnione karty obliczeniowe,
2. karty do głosowania, o których ważności rozstrzygała Komisja,
3. pozostałe karty do głosowania, oddzielnie zapakowane,
4. oddzielny protokół czynności Obwodowej Komisji Wyborczej.

Również dołączyć należy do protokołu upoważnienie do głosowania z innego obwodu, wyroki Sądu Najwyższego, (art. 76 ord. wyb.) i oświadczenia przeciwko treści protokołu — o ile takie wypadki zajdą.

Protokół głosowania podpisują wszyscy obecni członkowie Komisji i mężowie zaufania.

Pouczenia ogólne.

Wybory do Senatu odbędą się dnia 11 marca r. b., przebieg prac taki sam, jak przy wyborach sejmowych. Okręgowe Komisje Wyborcze podadzą do wiadomości Obwodowych Komisji Wyborczych nazwiska pełnomocników list okręgowych (sejmowych i senackich), Obwodowe Komisje Wyborcze muszą bowiem stwierdzić, czy upoważnienie męża zaufania pochodzi od właściwego pełnomocnika.

43 Sposób przekazania wyników wyborów Panowie Przewodniczący Okręgowych Komisji Wyborczych wzgl. Panowie Komisarze Wyborczy podadzą do wiadomości Panom Przewodniczącym Obwodowych Komisji Wyborczych.

Poza powyższymi wyjaśnieniami w wypadkach wątpliwych należy zwracać się do tekstu ordynacji wyborczej a w szczególności do rozdziału IX oraz X, traktującego o głosowaniu i ustaleniu wyników głosowania w obwodach (art. 62—86).

St. Car m. p.
Generalny Komisarz Wyborczy.

Przewodniczący Okręgowej Komisji
Wyborczej Nr. 40

w Cieszynie, dnia 17 lutego 1928 r.
L. 1436.

Obwodowej Komisji Wyborczej Nr. 60

w gminie *Cieszyn - Frynt, Przedm.*
powiat

podaję do wiadomości i użytku przy wyborach do Sejmu i Senatu powyższy okólnik Generalnego Komisarza Wyborczego.

Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej Nr. 40:

Dr. Lubomęski.

Z a p r o s z e n i e .

W dniu 4 marca 1928 od godz. 9 rano do godziny 9 wieczorem odbędą się wybory do Sejmu.

Upraszam PP.członków i ich zastępców o zjawienie się w dniu 4 marca 1928 o godz. 8 ^{i pół} przedpołudniem w lokalu wyborczym Nr. 58./Szkoła im.A.Mickiewicza, Dłac Kościelny/celem omowienia i podziału pracy podczas wyborów.

Cieszyn, dnia 23.II.1928.

Przewodniczący Obwodu Głosowania

Nr. 58.

Pan Jan Juraszek, st.

" Zdzisław Arzt

" Jakób Reichmann

" Karol Pumperla

" Tomasz Kopy

" Jozef Halama

" Jerzy Lajczok

" Adam Kofin

" K. Hussak

Jan G. Luning
Arzt
Reichmann
Pumperla
Kopy
Halama
Lajczok
Kofin
Hussak

L.O. 1109/30

Cieszyń, dnia 27. lutego 1928.

Do

Pana Przewodniczącego Obw. Komisji Wyborczej Mr...

w

.....

Starostwo przypomina wszystkim Pl. Przewodniczącym Obwodowych Komisji Wyborczych, by dokładnie zapoznali się z przepisami art. 62 do 86 ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu, tak żeby w toku wyborów nie popełnili nieformalności. Po ukończeniu skrutynjum należy akta wyborcze/protokół wyborczy, 2 listy głosowania, wszystkie kartki wyborcze, spis wyborców użyte podczas głosowania/starannie zapakować i opieczętować i przesłać w dniu 5. marca względnie 12. marca br. przedpołudniem do Starostwa w Cieszylinie specjalnym kurjerem.

Protokół wyborczy oraz 2 formularze obliczeniowe muszą być podpisane przez wszystkich obecnych członków danej Obwodowej Komisji wyborczej.

Na opakowanych i opieczętowanych aktach wyborczych powinno być zapodane : nazwa Obwodowej Komisji wyborczej i krótki wynik głosowania/ile oddano głosów wogóle, ile było ważnych, ile nieważnych, ile głosów padło na pojedyncze listy kandydatów.

Ponieważ Starostwo musi zapodać Województwu do 4 na 5. wzgl. z 11 na 12. marca br. uprasza Starostwo Pl. Przewodniczących, by natychmiast po ustaleniu wyniku głosowania podali w drodze telefonicznej Starostwu do wiadomości wynik głosowania.

W tych miejscowościach, gdzie nie ma Urzędu Pocztowego, gest. natomiast telefoniczne, połączenie z Komorą Cieszyńską, raczą pp. Przewodniczący Obw. Komisji wyborczych, podać wynik głosowania za pośrednictwem Komory Cieszyńskiej.

Starosta:

1.0-1101/50

Cieszyń, dnia 21. lutego 1928.

46

10

Pana Przewodniczącego Obw. Komisji Wyborczej Nr. 60

w Cieszyńsku
.....

Starostwo przypominia wszystkim Il. Przewodniczącym Obwodowych Komisji Wyborczych, by dokładnie zapoznali się z przepisami art. 62 do 86 ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu, tak żeby w toku wyborów nie popełnili nieporadności.

Po ukończeniu skrutynjum należy akta wyborcze/protokół wyborczy, 2 listy głosowania, wszystkie kartki wyborcze, spisy wyborców użyte podczas głosowania/starannie zapakować i opieczętować i przesłać w dniu 5. marca względnie 12. marca br. przedpołudniem do Starostwa w Cieszyńsku specjalnym kurjerem.

Protokół wyborczy oraz 2 formularze obliczeniowe muszą być podpisane przez wszystkich obecnych członków danej Obwodowej Komisji wyborczej.

Na opakowanych i opieczętowanych aktach wyborczych powinno być zapodane : nazwa Obwodowej Komisji wyborczej i krótki wynik głosowania/ile oddano głosów wogóle, ile było ważnych, ile nieważnych, ile głosów padło na pojedyncze listy kandydatów..

Ponieważ Starostwo musi zapodać Województwu do xxxxx wiadomości wynik głosowania jeszcze w ciągu noc: z 4 na 5. wgl. z 11 na 12. marca br. uprasza Starostwo PP. Przewodniczących, by natychmiast po ustaleniu wyniku głosowania podali w drodze telefonicznej Starostwu do wiadomości wynik głosowania.

W tych miejscowościach, gdzie nie ma Urzędu Pocztowego, jest natomiast telefoniczne połączenie z Komorą Cieszyńską, razą PP. Przewodniczący Obw. Komisji wyborczych podać wynik głosowania za pośrednictwem Komory Cieszyńskiej.

Starosta:

Cieszyń, 28/2 1928.

Wielmożny Pan

Franciszek Kałuża

C i e s z y n

ul. *Bilsha* 2.

Okręgowa Komisja wyborcza odstąpiła nam do załatwienia
podanie WPana o wpisanie do listy wyborców. - W załatwieniu
donoszę, że termin reklamacji upłynął dnia 16. stycznia b.r.
i po tym terminie nie wolno przyjmować nowych reklamacji
aby nie popełnić grubej nieformalności.

Przewodniczący Komisji obwodowej:

48

Mank 13/1, 928

L. 1513

Kałuża Franciszek z Cieszyna,
prośba o wciągnięcie na listę
wyborczą.

Cieszyn, dnia 22 lutego 1928.

Do

Okręgowej Komisji Wyborczej

w

C I E S Z Y N I E .

Franciszek Kałuża urodz. 30.XI.1906 r. w Pastwiskach, przyna-
 leżny do Boguszowic pow. Cieszyn, obecnie zamieszkały w Cieszynie
 przy ul. Bielskiej 1. domu 2 (u Adolfa Tomicy, rzeźnika), syn Jana
 i p. Anny z domu Łukowska, - prosi o wciągnięcie na listę wybor-
 czą w Cieszynie, gdyż na liście wyborczej w wiśle, gdzie w roku
 1927 przebywał nie figuruje, o czym wskutek nieświadomości nie
 przekonał się.

W roku 1927 przebywałem w wiśle i 21.X.1927 odszedłem z wó-
 sły do szpitala krajowego w Cieszynie, gdzie przebywałem do 23.I.
 1928 i więcej do wiśły nie powróciłem, zaś obecnie pracuję jako
 czeladnik rzeźnicki u Tomicy w Cieszynie, u którego też zamieszku-
 ją i stale już będę mieszkał w Cieszynie.

Ze względu na nieświadomość proszę Okręgową Komisję Wybor-
 czą w Cieszynie o uwzględnienie mojej prośby i wciągnięcie mnie na
 listę wyborczą w Cieszynie.

Franciszek Kałuża

Franciszek Kałuża
 Cieszyn, ul. Bielska 2

Przewodniczący Okręgowej Komisji
 Wyborczej Nr 40
 w Cieszynie, dnia 23 lutego 1928 r.

L 1513

Do

Pana Przewodniczącego Obwodowej Komisji
 Wyborczej Nr 58

Cieszyn - Wyższa Brama.

Przesyłam do właściwego załatwienia przez Obw. Komisję
 Wyborczą Nr 58 w mieście Cieszynie powyższej prośby Fran-
 ciszka Kałuży, która przedstawia się jako spóźniona rekla-
 macja przeciwko pominięciu w spisie wyborców do Sejmu.

Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyb. Nr 40 :

Starostwo w Cieszymie.

6:1104/95.

Dot: wyborów do Sejmu
i Senatu.

Cieszyn, dnia 1 marca 1928.

To

Pana przewodniczącego Obwodowej
Komisji Wyborczej Nr.....

Śląski Urząd Wojewódzki reskr. L:Pr-584, 140 z dnia 28.
lutego 1928 r. zarządził, by PP. Przewodniczący Obwodowych Komisji
Wyborczych, zaraz po ukończeniu skrutynjum z 4 na 5 wzgl. z 11-
za 12 r.r. podali telefonicznie do wiadomości Starostwu w Cie-
szynie wynik głosowania.

Wyniki głosowania winny być zebrane i podawane według
następującego szematu:

1) nazwa gminy, 2) Nr. obwodu głosowania, 3) ilość uprawnionych
do głosowania w danym obwodzie /gminie/, 4) ilość głosów odda-
nych, 5) ilość głosów, których ważność Komisja Obwodowa zakwest-
jonowała /art. 82 i 84 Ordyn. wyb./, 6) ilość głosów ostatecznie
przez Komisję Obwodową uznanych, 7) podział ważnie odda-
nych głosów na poszczególne listy według numerów, 8) uwaga:
zawierająca krótką, ujętą w jednym zdaniu informację o przebie-
gu głosowania z punktu widzenia porządku i bezpieczeństwa
publicznego.

C. tem zawiadomiam w ślad za tut. pismem L:O-1109/90
z dnia 27 lutego 1928 r.

Dyrekcja Poczt i Telegrafów w Katowicach pismem z dnia
29 lutego 1928 r. L:129, zawiadomiła tut. Starostwo, że w dniach
wyborów zaprowadziła służbę nocną we wszystkich urzędach i agen-
cjach pocztowo-telegraficznych, znajdujących się na obszarze
Wojew. Śląskiego, czasie z dnia 4 na 5 i z 11 na 12 marca br.

Generalny Komisarz Wyborczy zawiadomił Starostwo pismem
Nr. 1501/28 z dnia 28 lutego 1928 r., że istnieje na Śląsku
zwyczaj posługiwania się podczas głosowania przy wyborach
zatarasami, czy też specjalnie zbudowanymi budozami, mającymi rze-
komo na celu ułatwienie wyborcy zachowanie tajemnicy gło-
sowania.

Podkreślam stosownie do przepisów art. 75 ord. wyb. gło-
sowanie odbywa się publicznie i w sposób ściśle w tym artykule
określony, przeto na zasadzie art. 16 ord. wyb. zarządził Gene-
ralny Komisarz Wyborczy, zaprzeczenie tego zwyczaju, jako sprzecz-
nego z przepisami ordynacji wyborczej.

C. powyższemu zawiadomiam wszystkich Przewodniczących
Obwodowych Komisji Wyborczych, celem ścisłego zastosowania
sie.

Starosta:

Misiała
(Pr. Misiała)

Janowi Gibcowi

Wieszyn, Wyż. Brama.

Łucyjan

3. III

28 r.

52

Przewodniczącego Komisji Obwodowej

na obwód Nr. *60* Pana.....

ul.....

Stosownie do art. 63. Ordynacji wyborczej do Sejm-u Rzecz-
pospolitej z dnia 28. lipca 1922 r. Dz. Ustaw Rz. P. Nr. 36 z dnia 18. VIII.
1922 r. zgłaszam jako pełnomocnik miejscowej grupy wyborczej Polskiego

Bloku Katolickiego-Chrześcijańskiego Demokracja- na rzecz zaufania r.

Jana Brady..... zamieszkałego przy ul. *Chateaufort*

Mr. .... zastępcę p. *Jozepta Sliwaka*..... zamieszkałego

przy ul. *Falmarowa* Mr. .... na obwód wyborczy Nr. *60* obejmują-

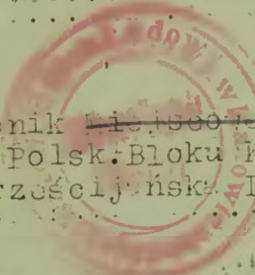
cym ulicę *Fryszta Fiedmucha*

Salci Głównastgera-Lik. Wydr.

Flisowicza

pl. R. Kasztany

Pełnomocnik miejscowej Grupy Wy-
borczej Polsk. Bloku Katolickiego
-Chrześcijański- Demokracja-

76

53.

3. III. 1928

Oct 38.

41

Starostwo w Cieszynie.

L.O- 1303/114

Cieszyn, dnia 7. marca 1928r.

Pot.: Wybory do Senatu.

Do

Pana Przewodniczącego Obwodowej Komisji
Wyborczej Nr. 60

w *Cieszyn*

W ślad tui. pisma z dnia 1. marca 1928 L.O-1194/95 przypo-
mnam P.P. Przewodniczącym Obwodowych Komisji, by zaraz po ukoń-
czeniu skrutynjum z dnia 11 na 12. b. r. jeszcze w ciągu nocy po-
dali telefonicznie do wiadomości Starostwu w Cieszynie wynik
głosowania, bądźto przez Urząd pocztowy, bądź przez najbliższy
telefon Komory Cieszyńskiej, bądź też z specjalnym kurjerem.

Dnia 12 marca 1928r. do godziny 12-tej przedpołudniem KKKP
P.P. Przewodniczący są obowiązani odnieść do Starostwa zapieczę-
towane akta wyborcze osobiście, wzgl. przez zastępcę, lub innego
członka Obwodowej Komisji Wyborczej.

Nadmieniam, że zwłoki jakie zaszły w tym kierunku przy
wyocrach z dnia 4 na 5 marca 1928 są bezwarunkowo niedopuszczalne

Starosta:
Grodecki
/Grodecki/

Z a p r o s z e n i e .

W dniu 11.marca 1928 od godz. 9 rano do godz. 9 wieczorem
odbędą się wybory do Senatu.

Upraszam PP.członków i ich zastępców o zjawienie się
w dniu 11.marca 1928 o godz 8^{1/2} rano w lokalu wyborczym Nr.58.
/Szkoła im. Adama Mickiewicza, Plac Kościelny/ celem omówienia
i podzielenia pracy podczas wyborów.

Cieszyn, dnia 24.II.1928.

Przewodniczący Obwodu Głosowania Nr.58.

Pan Jan Juraszek st.

Pan Zdzisław Arzt

Pan Jakób Reichmann

Pan Karol Pumperle

Pan Tomasz Kopy

Pan Józef Halasa

Pan Jerzy Lajczok

Pan Adam Kofin

Pan K.Husss

Jan Githen
Juraszek
Arzt
Reichmann
Pumperle
Kopy
Halasa
Lajczok
Kofin
Husss